اجسام غازیه نك — جزئلرینك بربرلرینی دفعی نتیجه‌سی اولمق اوزره — دائما بولندقلری حجمدن دها بیوك حجم اشغال ایده بیلملری کیفیتنه (قابلیت انبساطیه) تسمیه اولنور . ایشته غازاتی مایعاتدن تفریق ایدن خاصه بودر .

شمدی اوچ جسم وار . اوچنیده طانیرز . بری طاش دیکری صو ، اوبریده دومان . طاش صلبدر . صو مایع ، دومانده غاز . شمدی بو اوچ جسمك حکمت طبیعیه نقطهٔ نظرندن اك زیاده کوزه چارپان فرقلرینی آرایه‌لم . برکره طاشك برشکلی وار . بالفرض یووارلق حجمیده وار . شو بیوکلکده دنیله بیلور . صویك ده حجمی وار . مثلا بر بارداق صو . فقط شکل مخصوصی یوق . هانکی قابه قونسه اوشکلی آلیر .

دومانك ایسه نه حجمی وار نه شکلی . مثلا سیغاره ایچیلیور ، آغزدن دومان قویویریلنجه اطرافه طاغیلیر . هم بیور . همده طالغه کبی برطاقم شکللره کیره‌رك غائب اولور .

برشیشه هوا ایچنده هیچ هوا بولنمیان بر اوطه‌یه بوشالدلسه هرکوشه‌سنه یاییلور . تکمیل اوطه‌یی طولدیرر . هرهانکی نقطه‌سنه باقلسه هوا موجوددر . لکن بربارداق صوایله قوس قوجه‌مان برکوپ طولدیرلمز . یالکز دیبنده بر پارچه قالیر . اطرافنده هیچ برشی یوق .

طاشك اجزاسی آراسنده‌کی قوتلر شدتلی اولدیغندن براوجندن طوتوب قالدیرمق ممکندر . حالبوکه صویك اوجندن طوتوب قالدیره‌میز چونکه اولا المزه ... ایدن اقسامه سائر قسملری ایچه یاپیشق دکلکه انلرده برابر قالقسون ثانیاً جزئلر بربری اوزرندن قایدیغندن یرمقلرمز آراسندن آقوب کیدر . یادومانی طوتوب قالدیرمق ممکن دکلمی ؟ دکل ! زیرا دومان ذاتاً انبساط سببیله اله آووجه صیغمزکه طوتیلوبده قالدیریله بیلسون ، حالبوکه طوتیلسه‌ده اقسامی بربرینه یاپیشیق اولمدیغندن قالقماز .

بر طاشی قیرمق ایچون حیزلیجه اورملی . دیمك اجزاسی قولایجه آیریلمیور . صویه کلنجه انسان پارمغنی صوقمقله جزئلری بربرندن آیریلیر . حالت غازیه‌ده بولنان هوا ایچنده شوقدر حرکت ایدییورز . بو اثناده هپ اجزاسنی آیرییورزکه بونکچونده بر صیقنتی چکمیورز .

سویله اجزاسی بربری اوزرندن قایار دیمشدك . ایشته بوسببدن بربارداقده‌کی صو دیکرینه قولایجه دوکیلور . حالبوکه بربارداغه برطاش قویوبده بارداغی اکیویرمك ایله طاشك پارچه‌لری آقیویرمز . طاش طاقمیله دوشر .

اوچ دانه قورصاقدن یاپلمش اوفاق بالون آله‌لم . ایپلکنی چوزه‌لم . طبیعی پورصوق برحال آلیرلر . برینك ایچنه برپارچه طاش ، دیکرینه برپارچه صو قویوب ایچنده هیچ هوا قالمامسنه دقت ایده‌رك باغلایه‌لم . دیکرینه ایسه هیچ برشی قویمیوب ایچریسنده یالکز جزئی مقدارده هوا براقمقله بالاکتفا اغزینی باغلیه‌لم : صکره بونلرك اوچنیده مخلیة الهوا آلتنك فانوسی [١] التنه قویه‌لم .

فانوسك هواسنی بوشالتمغه باشلادیغمز زمان ایچنده هوا بولنان ویورصوق برحالده طوران بالونك شیشدیکی سائرلرینك ایسه هیچ تبدل ایتمدیکی کوریلور . ایشته بو بالونك شیشمسی ایچنده بولنان هوانك انبساطندن ایلری کلیر .

جسملرك بو احوالی مطلق وثابت دکلدر ، درجهٔ حرارته کوره عین برجسم اوچ حاله ده کچه بیلیر . تنه‌کم صوایصنجه بخارصغونجه بوز اولور .

ع . توفیق

[١] برمحلك هواسنی بوشالتمغه مخصوص آلتلره مخلیة الهوادیرلر . بو آلتلرك برر فانوسی اولوب اکثریا فانوس تخلیه ایدیلور . وحکمت تجربه‌لریده ایچنده یاپیلور .

کچن کون عمردندر !

کون کچیرمك نه‌دیمك ؟ برعاقل
کون دکل ثانیه دور ماز عاطل

کون کچیرمکله حیاتی پامال
ایده‌نی آغلاتیور استقبال

کون کچر ، سن‌ده کچرسك کوندن
بوکونه فائده یوقسه دوندن

یا ، یارینکی کون ایچون نیلرسك ؟
کیمدن امید عطا ایلرسك !

سکاسن فائده ایتمزسه‌ك اکر
سکا کیمدر اوله‌جق فائده کر !

— ١ —

(مصاحبهٔ ادبیه)

[طورر کوکلده مبهم برامل عمر نزارمدن
المده برکل پژمرده قالدی نو بهارمدن]

— نو ، نه علوی سانحاتدر .. برقلب رقیقه نظراً نه نزیه براثر بدایع دثاردر .

[قاراکلق ، کوردیکم هرشی مظلم ، تااوزاقلرده ، همان نامتناهی دینیله‌جك قدر بعید آفاق مبهمه‌ده ، بنم ظلام ایچنده خیال ایتدیکم اونواحیٔ بارده‌ده برشعاع وار . یوریمکله وصول ممکن دکل . کویا بنم حرکتمه تابع . بن نه درلو سرعتله یوریرسه‌م ، اوده اوسرعتله قاچیور . صولوق . آه ! نه دییورم ؟

مابعدی وار

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سی ١

یکی اخلاقی رومان

حکایه پارچه‌لری — عدد : ٣

ادبیات چیچکلری

محرری : الیاس سکوتی

انسانده حیات ، ایکی رکن متینه استناد ایتمشدر . بونك بری سعی وعمل دیکری ادراك نفس دینیلن خصیصه‌در .

احمد راسم بك

— رفیق عالی بکه —

تصویر مرام :

هراثر ، مؤثرینك اقتدار ادبیسی نسبتنده ، برقیمت ومزیت فوق العاده‌یی حائزدر .. وقایع حیاتیه‌نك صورت کذرانی ارائه ایدن حکایه‌لر ، اخلاق ملیه‌نك مرآت انعکاسی اولان رومانلرده‌کی وقعه‌لرك ، دلفریب ، اسلوبك ، لطیف ، موضوعك ، کزیده اولمسی محرری ایچون نه عظیم موفقیتدر .. ایادیٔ استفاده‌یه وضع ایدیلن آثار — هرنه‌یه دائر اولورسه اولسون — شیوهٔ افاده ، طرز تصویر وبیانی اصول وقواعده توافق ایتمزسه وادیٔ نسیانه طوغری سوزولوب کیده‌جکی طبیعیدر ...

نه بختیاردر اونحریر ذی اقتدار ، که تصورات وتصویرات شاعرانه‌یه جولانکاه اولان محصول عرفانی مقبول الانام اولور . نه شرفدر اوادیب قدردان ایچون ، که ساحه زیب انتشار اولان اثری ، اومفسر حسیاتی انسانی کاه تخیلاته ، کاه تهیجاته سوق ایلر .. ذاتاً اك کوزل آثار قلبه رقت ویرنلر دکلمی ؟ .

حدیقهٔ کمالاتده انکشاف ایدن « ادبیات چیچکلری » ، که هنوز برغنچه مثابه‌سنده‌در . نه شاعرانه یازلمش ، نه‌ده استادانه دوشونلمش آثار عالیه‌دن معدود دکلدر .

ازهار طبیعتك ، عمر ادبیلرینی مصور اولان « ادبیات چیچکلری » افسوس ، که هیچ‌در .

« برشیده موفقیتم یوق
اه بونه بخت بی اماندر ،
آهنك بهار عمرم ایچره
کوکلم متقرب الخزاندر ! »

یکجکز : ٢١ تشرین اول ، ١٣١٤

الیاس سکوتی

—

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

« دیار اجنبیده پارمسز قالدقدی آواره »
سائیلدی خانه کبدی الچه بولمز ایتدیلر عودت
کدوب خوش آمدیده ایلدکدی عرض حمیت
آچلمش صول کوزی صاغ کوزده سنی کوزایدی کوردم
اوتورمشلردی مأیوسانه بن خاطر ، کوکل صوردم
کیدوب کلکده چکمشلر « درلو » درلو محنتلر
بوقی هم سویلیور ، هم آغلاییوردی بیلمه نه دامشلر
چوجقلر ! ایشته آوجی ، ایشته عبرت ، ایشته انجامی
تنبلک ، صاچمسی ، مرغانی ، صیدی یه دانه می دامی
نتیجه کوزدن اولدی ، قالدی جاهل ، رنج بیغایه
سائیلدی خانه ، بی مسکن ، سفالت ، کبتدی سرمایه
بلای صیدی قبدایت ، میل صید ایتمه ندامتدر
یازقدر قوشلره جان یاقمه انجامی فلاکتدر

رهبردن : سعدی

مصاحبهٔ فنیه

« فولتون لك ترجمهٔ حالی ... بخارله متحرك کیلر »

فرانسزجه دن مقتبسدر :

« فولتون » (١٧٦٥) سنهٔ میلادیه سنده برفقیر فامیلدن آمریقانك شمالی ده تولد ایتمشدی . بر کوچك کوی حکمدارنده اوقویوب یازمغی اوکرندکدنصوکره شهرك قویوجیلوندن بر زنك یانمه چراق اوله رق کردی . ایچه صوکره انکلتره یه کوندره رك اورادهده ماکنه فنی و تحصیل ایتدی و بو زمانلرده ایجادانه اختراعاته قویولدی ، فقط انکلتره اهالی وحکومتی بوکاهیچ اهمیت صاغمیوب رزمیوب مساعیسنی نظردقت وتأمله آلمادیلر .

بونك ایچوندر ، که فرانسه یی عاطفتکستر ومشوق معرفت ظن واعتماد ایلده رك (١٧٩٦) ده انکلتره ایله فرانسه آرهسندکی بوغازدن کچه رك (پاریس) ه مواصلات ایلهدی .

حقیقةً اورادهده حکومتك بعض معاونت ومظاهرتنه نائل اولدیسه ده صکره دن کوره مه دی . بونك اوزرینه فولتون [١] انکلتره یه کیدوب بوکره وطنداشلرندن بر زنك کندیسی ایچون حاضرله دینی برسرمایهٔ فنیه ، براساسه تصادف ایتدی .

بو اساس سایه سنده ، کندیسندن یوز سنه اول کلن

[١] فولتون ، آمریقای شمالی نك اك مشهور ماکنه جیلرندن اولوب بخارلی کیلرك یعنی واپورلرك موجد وعمیدیدر .

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه سی ٢

یکی اخلاق رومان

ادبیات چیچکلری

محرری : الیاس سکوتی

— رفیق عالی بکه —

— ١ —

صالونده :

(مصاحبهٔ ادبیه)

— ٨ —

[بن آنی هانکی شیایله مقایسه ایده رك سولوق دیبورم . رونقی قلب ایلهمی ؟ آنی امل سوندرمدیمی ؟ برکره بنی کورنلردن برینی کورسه م ، نه یه بکزه دیکمه واقف اولسه م ، برکره قلبمده بر اهتزاز آتشین براقان او صدانك نره دن صدور ایتدیکی ادراك ایتسه م !

[بکا کوزل دیبورلر ، بنی کوردکجه آجیر کبی بر اثین تلهف ایله چیچکلری آلان ، اللرنه طوقانان ، اسمعی صوران وجودلری اوقشامقله بر شی حس ایتیورم . اوزون بر بول ، متصل یوریورم . حیاتی کوزی قپالی کچیریورم . ایشیتدم شیا کوز قاشدیررمش . آه برکره جك اولسون کوزلرمه انتقال ایتسه .

[بر قهقهه وار : برخنده ایشیدیورم بکامی کولیورلر ؟ بنم یوزم کولیمه میکمی ؟ آکلادم . نه وقت کوزلرم کوررسه اووقت کوله جك . ایشیتمك عذاب ویریور . حس ایتمك اولدیریور . بوایکی دردمه مبتلایم . بن بونلرك چاره سنی بیلیورم ، فقط نره ده در؟

سرلنه صادف ایتمی . مرکس (ووروق) ده (فولتون) لك واپورنی (فولتونك دلیکی) دیه کوستریورردی .

واپورك دکرمانندیرلك زمانی کلدکده کال احتیاط ویقظه نهره ایندیرلدی ، وایچروسنه ، وطاغ صاطلرك قاوقا استهزاری ، جاهلانه کولوشماری آراسندن ، مقتدر ماکنه چالیشدیلر . ایچه بوزحمتله قازغانك صوقی ایسیدیلر ایسیدیلمز واپورلرك آقتیسنه قارشو بی پروا ترکه باشلادی . بوقی کورنجه اطرافده کی استهزا چیلر ، کولوچیلر صوصمی و بردیلر .

بوموفقیت اوزرینه قازغان بردفعه ده تامیله ، مکملاً ایسیدلدی وبوسفر واپور ساعتده ایکی میل پول آلق اوزره سرعتله حرکت ایتدی . بوصیرده سیر چیلرده اللرینی چیرپه رق (فولتون) ی شدتله آلقشلادیلر .

باقکز ، چوجوقلر : جاهلرك بویله برشیله استهزا . لرینك نتیجه سی نه قدر رذیلانه اولیور . حقیقةً بویله ترقی پرور ، معرفت دوشکونی انسانلره قارشی بودرلو معاملهلر ایتمك بك مناسبتسز ، بك بی ادبانه برحرکتدر .

جمیت بشریه نك ، بوکیلره دائما اظهار معاونت وآنی طریق ترقی جویانه سنده تشویق وترغیب ایتمسی لازمهٔ الیمیت ومدنیتدر .

. .

(پاپن) [٢] لك موقع کشفیه یه توفیقی بر شیوق بودفعه اطرافیله فعلاً اورته یه چیقاردی و (١٨٠٣) ده موفقیتله خاتمه ایدن تجربه سی موقع اجرایه کتیردی . بوزمانلرده فرانسه امپراطوری اولان (ناپولیون) بیوك بر موفقیت ومظفریت استحصال ایتش مرکسك کوزی آکادوغنش ایدی . بو وجهله آسوده اولان اهالی (فولتون) لك تجربه لرینی ده ، وقوف ورسوخ یی ده کوردیلرسه ده ، فرانسه نك بتمجادلات خارجیه ، محاربات اجنبیه ایله اولان اشتغالات شدیده سی بوکا مانع اولدی (فولتون) یه رکوشه ده قالوب اونودلدی ، کیتدی .

نهایت « فولتون » کندی کندینه قرار و بردکه ، عسکره بواهمیتسز لکلر بوقدر سزلقلر ایچندن صیریلوب آمریقایه دوندی و (نیویورق) « کیدی .

اورادهده ، بریکی واپور انشا ایده رك اسمنی (فلرمون) قویدی . لکن بورادهده همشهریلرندن تشویق وترغیب اومارکن بالعکس بدخواهانه معاملاته ، اعتماد .

[٢] پاپن ، فرانسه نك حکمت شناسلرندندر . (بلوا) ده طوغدی . صو بخارینك قوت وآلتیفتی ایلك اول میدانه قویدی .

کورمیورم که آرایهم ، بولهیم .

[حیاته قراکلق پرده ایردم ، قراکلق پرده خاتمه ویره جکم . باشمه دوشه جك پرطاشه ، پای ترد . دمه ایلیشه جك پرمانعه یه ، قوللریمی باغلایه جق پرقوته قارشی عاجزم .

[هرکون چیچکلرله کزیورم . قوقولرینی طویورم ، ونك دیبلن سوسلرنی کورمیورم . بکا (چیچکلی قیز) دیبورلر ، هرکس بندن چیچك آلیور . فقط بونوجه دکل ، حاله مرحمت ایدیبورلر . آنلر بیله چکدیکمه واقف ، هردردمی ، کدرمی ، المی کوزلرمدن آکلایورلر . آنلرك نظری بنی کورمك ایسته میور . فقط بن آنلری کورمکه مشتاق ، متحسرم .

[قولاقلرمده یتمز ، توکنمز صدالر وار . هپسی ایری ایری ، پیشمده دائمی برولوله اوتیور ، قاریشق ، مزعج خاطره لرله طولو . اکلاشلماز شکللرله مالی . اه ! نی چاره بن . نه کوردم که ذهنمده بر ایتسون ، نه کوردم که بنده خیال دینیلن موئس جیات حاصل اولسون ، یوق ، یوق . خیال وار . فقط زادهٔ ظلام دینیلن اوقورقیچ ، مسکره ، خیانه نفرت ویرن خیاللر روحی تمیزلیه جك برقطره یاش بیله قورومش دیده لرمدن اقیور .]

ظلمتلر ایچنده یتیایان اعمی برقیزك حیات فرسوده سنی مصوراولان بولوحه ، یوخزین پارچه .. برنالهٔ ، روحدن قوپان برفریاددر .

راسم بك افندی ، ادوارحیاتیهٔ ادبیه سنی بالکز (عمر ادبی) ده ارائه ایتمیور . صنایع بدیعیه یه ، مأثر کلاسیه

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

وتدقیق ایدیلور . ایشته بزده مبحث حرکتدن باشلایورز !

حرکت

حرکت تبدیل محل ایتمکدر. دیمشدك . برجسمك حرکت ویاسکونتده اولدیغنی اکلامق ایچون اوجسم اطرافنده ثابت برطاقم اجسام نظردقته آلنیر. [بواجسامه (نقاط مشعره) دیرلر .] مختلف زمانلرده اوجسم ایله نقاط مشعره آراسنده‌کی مسافه‌یه باقیلور. مسافه تبدل ایدرسه جسم حرکتده ایتمزسه سکونتده‌در. شمدی سلطان احمد میداننده‌کی دیکیلی طاشلردن بورمه دیرکك دیبندن یکپاره دیرکه طوغری کیدن برآدم تصور ایده‌لم . بزده اوزاقدن باقیورز . حرکت ایدوب ایتمدیکنی نصل اکلاملی ؟ طبیعی برمدت باقارز . اولجه بورمه دیرکك دیبنده ایکن شمدی یکپاره دیرکه یاقلاشیور . برندن مسافه‌سی چوغالیور . دیکرینه آزالیور . بووجهله حال حرکتده اولدیغنی آکلادیغمز کبی اکر اوآدم یورومسه ایکی دیرکه مسافه‌سی تحول ایتمدیکی جهتله حرکت ایتمدیکنه حکم ایدرز . دیکیلی طاشلر بزه نقاط مشعره وظیفه‌سنی ایفاایدییور .

حرکت ایکی درلو اولور . نقاط مشعره بالذات ساکن اولورسه حرکت ، مطلقه ، متحرك اولورسه اضافیه دینور .

کائناتده نه حرکت ، نه ده سکونت مطلقه موجوددر . سکونتده هیچ برجسم یوقدر ، که مشعر اولمق اوزره اتخاذ ایتدیکمز نقطه‌لر ثابت اولسون . کرهٔ ارض اوزرنده نظر مطالعه‌یه آله‌جغمز اجسامك کافه‌سی کرهٔ ارضك حرکت یومیه وسنویه‌سی وشمسك حرکتیله متحرك بولنیورلر . کواکبدن برینی نقطهٔ مشعره اتخاذ ایتسه‌ك انلرده متحرکدر . او حالده کوردیکمز حرکت وسکونتلرك جمله‌سی اضافیدر .

متحرك — حرکتده بولنان جسمه دیرلر .

نقطهٔ مادیه — اجسامك حرکاتنده حائز اولدقلری خواصدن یالکز برینك تأثیری واردر ، که اوده عطالتدر . اجسامك قابل انقسام ، ذومسامات اولمسنك ، سائر خواصك حتی تحیزك بیله میخانیك نقطهٔ نظرندن حرکتك مطالعه سنده هیچ براهمیتی یوقدر . ایشته بونکچوندرکه میخانیکده دائماجسم یرینه نقطهٔ مادیه تعبیری قوللانیلور . برنقطهٔ هندسیه تصور ایدیکز . طبیعی ابعاد هندسیه‌دن محروم اوله‌جق . فقط عطالت خاصه‌سنه مالك اولسون ، ایشته بو نقطه بر نقطهٔ مادیه‌در .

محرك — متحرکك اثنای حرکتده چیزدیکی خطه دیرلر .

بوخط مستقیم اولورسه : (محرك مستقیم) ، منحنی اولورسه (محرك منحنی) ، محیط دائره اولورسه (محرك دائره‌وی) دینور .

حرکت متساویه — متحرك — زمانلرنه قدر کوچك اولورسه اولسون — مساوی زمانلرده مساوی مسافه‌لر قطع ایدرسه حرکته (حرکت متساویه) دیرلر . مثلا بر وابور ساعتده اون ایکی میل سرعتله متحرك . بونك حرکتی برحرکت متساویه‌در چونکه مساوی زمانلردن عبارت اولان هرساعت ظرفنده مساوی مسافه‌لر یعنی اون ایکیشرمیل قطع ایدییور .

محرکك مستقیم ویا منحنی اولمسنه کوره حرکت متساویه‌یه (حرکت متساویهٔ مستقیمه) ویا (حرکت متساویهٔ منحنیه) نامی ویریلور .

سرعت — حرکت متساویه‌ده سرعت دیه متحرکك واحد قیاسی زمان ظرفنده قطع ایتدیکی مسافه‌یه دیرلر. زمان ایچون واحد قیاسی ثانیه ، مسافه‌لر ایچونده متره قبول ایدلمشدر . اوحالده بر متحرکك سرعتی اوچدر . دینجه برثانیه ظرفنده اوچ متره مسافه قطع ایتدیکنی آکلامق ایجاب ایدر .

ع . توفیق

« بهار خاطراتندن برلیلهٔ مسرت »

مظلوم ناظمه

محرم آینك اون دردنجی کیجه‌سی ایدی . قمروجه منورینی کرهٔ ارضه کوستریبوردی . بوسببدن کرهٔ ارض مزین ومائیمسی برضیایه مستغرق ایدی . دلدادکان قمر سائقهٔ غلیان محبتله کوزلرینی آندن آییرمیوردی . سمایی ، کواکب ده باشقه برزینتله ، باشقه برلطافتله تزیین ایدییوردی .

ضیای فانوس شب سطح بحره عکس ایتمشدی . صانکه سطح بحرهٔ بیاض یالدیزلر صاچمشلر کبی پارل پارل لمعان ایدییوردی !

اوزاقدن کیلر بیاض قنادلرینی کرمشلر جسیم قوشلر کبی کلییورلر .....

صیق صیق بادمسا وزان اولیور ؛ بحر تموج ایدییور ،

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سی ٣

یکی اخلاقی رومان

ادبیات چیچکلری

محرری : الیاس سکوتی

— رفیق عالی بکه —

— ١ —

صالونده :

(مصاحبهٔ ادبیه)

— ٨ —

براعت استهلال اولان (کتابهٔ غم) ك ، خیالات کزیدهٔ استادانه سنك مرآت انعطافی اولان صحایف رنکینده‌ده جلوه ساز اولیور :

بنم کوزل قیزمه :

[سنی کوردیکم ، تبسملریکی طویه طویه تماشا ایتدیکم ، اوپوب اوقشادیغم ، نظرکدن ، سوزلرکدن ، بتون حیات کذشته می طویوب آکلادیغم اثناده ایدی که بومحزون خاطرم ، بورنجیده کوکلم ، سنك بیلدیکك بوقلب جریحه دار ، سنك آره‌ده صیره‌ده اوپدیکك بوچشم کریه ناك ، بتون بونلر ، بوتون بوحسلر ، الحاصل بتون سن یاخود سنك لسان معصومانه‌کی بنم اك کدرلی زمانمده تقلید ایدرك ، متصل سندن بحث ایلیه‌رك ، سنی سویلیه‌رك ، سنك بنی سودیککی یمینلر ایله آکلاده‌رق ، یالکز سنی ... آه ! ای بنم شباب آرمیده‌می بویله کدرلر ، بویله اضطرابلر ایله چوریدن نخل بی نیاز ، یالکز سنی ... عمرمی ، حیاتمی ، روحمی ، بردها سویلیه‌یم ، بوقلب جریحه دارمی ، بومحزون خاطرمی ، آه ! اوت .....]

روحدن روحه اظهار آشنایی ایدن الهامات معجزه یالکز بونلرمی ؟ خایر .. فیض وقدرت بلند ادیبانه‌لرندن :

[مکر بن سنی حقیقی برصورتده سوییورمشم . دون آقشام سندن آیرلدقدن صوکره آکلادم که سنك محبتکده مطلقا بربیوکلك وار . زیرا حیاتمك شو زماننه قدر کیمسه‌نك یاننده بوقدر کوچك بولنه جغمی مأمول ایتمیورم . اوت ، سندن آیرلدقدن صوکره آکلادم که سن برحیات رنجیده‌یه آجیه بیله جکسك . مثلا بنم هرکناهمی عفو ایده‌جك قدرت انسانیت پرورانه‌یه مظهرینك محقق کوریتیور . فقط حالا مضطربم . سندن قورقیورم ، سندن اوتانیورم . سنی دوشنوب اوزولیورم . سنك ایچون اندیشه ایدییورم . آه ! بن اولمه‌لی‌یم ، سن بنم بوحیات سفیلانه‌می بیلمه‌ملیسك ، اوکرتمه‌ملیسك ، اکلاماملیسك .....] تصویری‌ده لطیف ، بلیغ دکلمی ؟ ..

ایشته ، کتابهٔ غم بویله نازك ، روحنواز الواحك ، احتساسات شاعرانه‌نك معکس ابتهاجیدر .

شرقك ، زادهٔ فکرندن ، نظرمزی ، خیالمزی قماشدیران ، رقیق ، حسنی ، طبیعی پارچه لرندن ، کرك موضوع ، کرك تصور وتصویر جهتیله اولسون پك دلنشین بولدیغم :

[بن ایستیورم ، که ...

[اوصندالك ایچنده یالکز بولنه‌لم . موجه لرك صداسی بزم غنوده محبتمزه ننی سویله سون . فقط بوننیلر اومحبتی اویوده‌جق یرده اویاندیرسون اووقت برابر آغلایه‌لم . اووقت بزم ایچون بریر ، برحجلهٔ

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

ایتمك شویله طورسون چوق زمان بیله سورسیور ، یره دوشیور ، حرکتده محو اولیور . اولا طاشك نیچون دوشدیکنی آرایه‌لم . دوشمك بر حرکتدر . قوتسز حرکت اولماز . اوحالده بهمه حال آنی دوشورن بر قوت وار . ایشته بو قوت — که بالجمله اجسامی ارضك مرکزینه چکدیکندن طولایی جاذبهٔ ارضیه تسمیه اولنور — طاشه افقاً و بر مش اولدیغمز حرکتی تبدیل ایله آشاغی چکر . طاش یره دوشر . یری دلوب کچه‌مز . بر مقاومت کورر . حرکتده منقطع اولور . مقاومت قوتدر . دیمك طاشك کرك استقامت حرکتنی وکرکسه بالذات حرکتنی تعدیل ایدن قوتدن بشقه برشی دکلدر . بوندن بشقه طاش هوا ایچریسنده سیر ایدرکن هوادن ده بر مقاومت کوریرکه بوده طاشك حرکتنه آز چوق مخالفت ایدر . شبهه‌سزدرکه اکر بو مانعلر موجود اولمسه طاش آلدیغی خیزله فضا ایچریسنده استقامت حرکتنی محافظه ایدرك نامتناهی حرکت ایده‌جکدر .

عطالت خاصه‌سنك بر چوق تطبیقاتی هرکون کوزمزه چارپمقده‌در . مثلا تراموایده آیاقده طوررکن عربه حرکت ایدیو برنجه حرکتك عکس جهتنه طوغری سنده‌لرز . بونه‌دن ایلری کلیور ؟

شبهه‌سز عطالتدن . ایاقلر تراموایله تماسده بولنیور . تراموای پوروینجه حرکت اولا آیاقلره انتقال ایدییور . ایاقلرده حرکته باشلار . وجودك اوست طرفی ایسه هنوز سکونتده بولندیغی کبی عطالت خاصه‌سی موجبنجه سکونتنی ده محافظه ایتمك ایستدیکندن ایاقلر ایلری کیدر . وجودك قسم علویسی ایسه ایاقلردن نسبةً کریده قالیر . ایشته دوشمامك اوزره وجودك یوقاریسنه ده آنی بر حرکت ویریلورکه بوده سنده‌له‌مکدن بشقه برشی دکلدر . شمندوفرلرك ماکنه‌لری طوردقدن صکره ینه بر مدت دها حرکت ایتملری ؛ واپورلرك دها اسکله‌یه کلمدن اول چرخلری توقیف ایدلدیکی حالده آغیر آغیر حرکتله اسکله‌یه یاناشملری وسائر برچوق حادثات هپ عطالتدن نشئت ایتمکده‌در .

تحیز — جسملرك فضاده کندیلرینه مخصوص کرك حجماً وکرك شکلاً معین بر موقع اشغال ایتملری کیفیتنه تحیز دینور .

عدم تنافذ — فضاده بر جسمك قاپلادیغی محلی دیکر بر جسمك قاپلایامامسنه دیرلر . هرنه قدر بو خاصه‌یه مخالف کبی کورینان بر طاقم علائم مشاهده اولنورسه ده بر آز دقت اولنورسه بو مخالفتك ظاهری اولدیغی آکلا-

---

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سی ٤

یکی اخلاق رومان

ادبیات چیچکلری

محرری : الیاس سکوتی

— رفیق عالی بکه —

— ١ —

صالونده :

(مصاحبهٔ ادبیه)

— ٨ —

نورانی دوشونه‌لم که او ، شو اوزاقده‌کی بولوطلرك ، شو سیسلی افقلرك دها اوته‌سنده ، دها اوزاغنده اولسون . آه ! بن ایستیورم ، که ... بو اللری ، بو-

شمدی اللرمك ایچنده تیتره‌ین کوچك پارمقلر یالکز بنم قلب معصوم وحزینمی اوقشاسون ... بو سوز کون کوز ، — برمیل حزن ایله — یالکز بنم کوز یاشلریمه انعطاف ایتسون . نشاید محبتی فیصلداسون .

صدای پایکی ، نغمات محبتکی ، حزین اوتوشکی ، اللریکك آلتنده ایکله‌ین پیانونك آهنك روح پرورینی یالکز بن ایشیده‌یم !. بوی محبت افزای زلفك یالکز بنم مشامه عائد اولسون !..

ایستیورم ، که ... حیات ، اضطراباتنه نهایت ویردیکی ، اجل ، دست باردیله دوداقلرمی قاپادیغی زمان بایغین کوزلرکدن دوشن بر نظرهٔ ترحم — بر ثانیه ایچون اولسون — بنی عالم حیاته ارجاع ایتسون ! سن ، آه ! سن ... یالکز ... اوت ، یالکز بکا منحصر قاله‌سین !..]

شیلور ، مثلا بر سونکر اوزرینه صو دوکولدیکی زمان بو سونکرك بوشلقلری آراسنه کیره‌رك هوایی اخراج ویرینه قائم اولور . یوقسه بالذات سونکرك اشغال ایتدیکی محلی اشغال ایده‌مز .

قابلیت تضییق — تضییق واسطه‌سیله جسملرك بولندقلری حجملری کوچلته بیلملرینه دینور .

قابلیت تضییق جسمدن جسمه تبدل ایتدیکی کبی ، جسملرك بولندیغی حال حکمی‌یه کوره‌ده تحول ایدر . بو خاصه اك زیاده اجسام غازیه‌ده موجود اولوب صلبلرده جزئی ، مایعلرده ایسه پك جزئیدر . مایعات غایت آز قابل تضییق اولملرندن ناشی چوق زمانلر ناقابل تضییق عد اولنمشلرسه‌ده مؤخراً تجارب وآلات مخصوصه واسطه‌سیله آنلرك ده تضییق اولنه بیله‌جکی اثبات اولنمشدر .

الاستیقیت — تضییقله حجمی کوچیلان جسملرك اوزرلرنده تضییق رفع اولندقدن صکره حجم ابتدائیلری آله بیلملری کیفیتنه دیرلر . بو خاصه بعض جسملرده زیاده اولوب بعضیلرنده ایسه همان حس اولنمیه‌جق درجه‌ده دوندر . عمومیتله اك چوق الاستیقی جسملر اجسام غازیه اولوب صکره مایعلر واك آز صلبلردر .

قابلیت انبساطی — جسملرك تأثیر حرارتله حجملرینی بیولتوب کوچولته بیلمسنه دیرلر . غازلرده چوق ، مایعلرده آز صلبلرده ایسه دها آزدر . سودك ایصدلدیغی زمان قیتامدن اول قبارمسی قابلیت انبساطیه‌یه کوزل بر مثال اولور .

قابلیت انقسام — اجسامك — ماهیتلری دکشمکسزین — نامتناهی کوچکلکده بر طاقم قسملره تقسیم اولنه بیلمسی کیفیتنه دیرلر .

المزه بر جسم آلوبده آنی وسائط موجوده اعانه‌سیله تقسیم ایتسه‌ك البت بر راده کلیرکه آندن صکره تقسیم اولنه‌مز . فقط شبهه‌سز المزده دها مکمل وسائط اولسه دها زیاده تقسیم اولنه بیله‌جك . فقط عجبا بو تقسیمه نامتناهی دوام ممکنمی ؟ خیر . حال حاضرفنده ماده‌نك معین بر شکل وحجمده ناقابل تقسیم بر طاقم پارچه‌لردن متشکل اولدیغی وبو پارچه‌لرك هیچ بر وجهله وهیچ بر واسطه ایله تقسیمی ممکن اولمدیغی قبول اولنمقده‌در .

ایشته ماده‌نك منتهای تقسیمی اولان بو پارچه‌لره (جزء فرد) ، بر قاچ جزء فردك بر آرایه کلمسندن حصوله کلن اوفاجق کومه‌لره‌ده (ذره) تسمیه اولنور .

جمل نیاز مندانه‌سی‌ده دلپذیر ، روح استیناس‌در .. نظرمزی ، خیالمزی قماشدیران ، فکرمزی اوقشایان بو آرزوی صافیانه بر نوحه‌در ، که مزینك ، یالکز صحائف کریاننده ، برق افشان مهابت اولماز ... جلال بکك ، دهای شاعرانه‌لرینه بر برهان جلی اولان موجز ، نادیده شعرلری واردرکه انسان مطالعه‌سنده انکشت برلب قالیر !.

اونغمه‌لر ، که بدایع خیالیه‌نك تجلیکاه آثاریدر .. بهار پرخنده‌نك الوان لطیفنی ؛ چیچکلر ، کله بکلرك لمعات طلوعی تصویر ایدر ، حسیات اعتلا ایدر ..

اونشیده‌لر ، که روحك بالایه پران اولمسنه ، نشاطندن چرپینمسنه واسطهٔ یکانه‌در ، یالکز اوقونوب پراقلماز ، حافظهٔ توقیرده صاقلانیر .. محفظه‌ده طوردقجه ، فکر تنور ایدر ... اوزمان انسان ، بر کنجینهٔ عرفان وکمال اولورکه بوندن علوی بر مزیت تصور اولنه‌ماز ..

∴

آه ! اونوتیوردم ! .. « سمادن دوکولن خنده‌لرله کولن ، سحابلردن ، ظلمتلردن صاچیلان کریه‌لرله آغلایان ؛ چیچکلردن ، چمنلردن چیقان رایحه‌لرله مست اولان ؛ طبیعتك لطافتلرینه ، زینتلرینه قارشو مبهوت قالان بر شاعری ، بر مخلوق علوی‌یی ، بر حس مجسمی اونوتیوردم . »

فکرت ، اوشاعر ساحر ! « طبیعتك سمای افکاره ، آفاق حسیاته صالیویردیکی زرینیر بر کلبکدر . قنادلرینك اهتزازی چیچکلری ، کللری متبسم ایدر ؛ دائرهٔ پروازنده نورلر ، خنده‌لر صاچار .. »

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

ایشته بونکچوندر که حرکت متحوله ده دائما سرعت وسطیه آرانیر :

سرعت وسطیه — حرکت متحوله ایله متحرك اولان بر جسمك سرعت وسطیه سی دیه اوجسمك هر قنغی برزمان ظرفنده قطع ایتدیکی مسافه‌یی عین زمانده قطع ایتمك وحرکت متساویه ایله متحرك اولمق اوزره تصور اولنان دیکر برجسمك حائز اوله جغی سرعته دیرلر . ایضاح ایده‌لم :

بر آرابه سلطا احمد میداننده قالقسونده بایزید میداننه برچاریك ساعتده واصل اولسون . حرکتی طبیعی بر حرکت متحوله در . عجبا سرعت وسطیه سی نه در ؟ شمدی بو آرابه یرینه حرکت متساویه ایله متحرك وینه بایزید میداننه تمام بر چاریکده کیدن بر شمندوفر تصور ایده‌لم . ایشته بوشمندوفرك سرعتی یعنی برثانیه ده قطع ایتدیکی مسافه آرابه‌نك سرعت وسطیه‌سی اولمش اولور .

فقط بو سرعت — حقیقی سرعت معین اولمدیغی جهتله — وسطی برسرعتدن بشقه برشی دکلدر

حرکت متحوله ده دیکر بر نوع سرعت دها نظر مطالعه‌یه آلنیر ، که بوکاده (سرعت مکتسبه) دیرلر . بر متحرك فرض ایده‌لم . حرکت متحوله ایله حرکت ایتسون . عجبا ابتدای حرکتندن بالفرض اونجی ثانیه نهایتنده‌کی (سرعت مکتسبه) سی یعنی اوآنده حائز اولدیغی سرعتی نه قدردر؟ آرابه‌لم . بوجسم حرکتده‌در . اویله ایسه بهمه حال بر قوتك تحت تأثیرنده اوله جق . بو قوت اونجی ثانیه نهایتنده جسمدن رفع اولنسون . جسم سکونته کچرمی ؟ کچمز . زیرا عطالت خاصه‌سی موجبنجه حرکته دوام ایتمك ایستر . فقط بوحرکتی اثناسنده — ایلریده اسبابنی اکلاته‌جغمز وجهله — آرتق حرکت متحوله ایله متحرك اوله‌مز . مطلقا حرکت متساویه ایله حرکت ایدر . ایشته بوحرکت متساویه ایله حرکت ایتدیکی اثناده حائز اوله‌جغی سرعت یعنی برثانیه ظرفنده قطع ایتدیکی مسافه اوجسمك اونجی ثانیه نهایتنده (سرعت مکتسبه) سی اولور .

حرکت متحوله ده مساوی زمانده قطع ایدیلان مسافه‌لر مساوی دکل متحولدر . دیمشدك . بوتحولده یامنتظم اولور . یعنی مسافه‌لر دائما بر مقدار ثابت قدر تحول ایدر . ویاخود غیر منتظم اولور . ایشته مساوی زمانلرده قطع اولنان مسافه‌لرده‌کی مقدار تحول ثابت اولورسه حرکت متحولهٔ منتظمه، ثابت اولمزسه غیرمنتظمه دینور . مثلا برمتحرك بر ثانیه ده بش دیکرنده یدی اوچنجیسنده ده طقوز متره حرکت ایتسون . مقدار تحول دائما ثابت یعنی ایکی اولدیغندن حرکتده حرکت متحولهٔ منتظمه اولور . السانك یورویشی برحرکت متحولهٔ غیر منتظمه در . چونکه بر ثانیه ده ایکی آدیم آتدیغی حالده ایکنجی ثانیه ده اوچ دیکرنده بربچق آدیم آتیورر .

حرکت منتظمه ده برثانیه ده قطع اولنان مسافه کیت کیده تزاید ایدرسه حرکت متزایدهٔ منتظمه ، تناقص ایدرسه حرکت متناقصهٔ منتظمه دیرلر . الدن براقیلان برطاشك سطح ارضه سقوطی اثناسنده‌کی حرکتی حرکت متزایدهٔ منتظمه‌یه ، اشاغیدن یوقاری آتیلان طاشك حرکتیده متناقصهٔ منتظمه‌یه کوزل برمثال اولور .

(مقاومت هوا نظر دقة آلنمیور .)

مقدار تعجیل — واحد قیاسیٔ زمان ظرفنده سرعتده کوریلان مقدار تزاید ویاتناقصه اوحرکت متحولهٔ منتظمه‌نك مقدار تعجیلی دینور . مثلا برجسم ایلك ثانیه ده بش ایکنجی ده یدی اوچنجیده طقوز متره قطع ایدییور . واحد قیاسیٔ زمان ظرفنده‌کی قطع اولنان مسافه ایکیشر ، ایکیشر تزاید ایدییور . ایشته هرثانیه ده مقدار تزاید اولان بوایکی متره‌یه بوحرکت متزایدهٔ منتظمه‌نك مقدار تعجیلی دینور .

حرکتك انواعنه نهایت ویرمزدن اول شونیده علاوه ایده‌لمکه کرك حکمت طبیعیه مطالعه‌سنده وکرکسه صنایع وتجارتده استعمال اولنان ماکنه‌لر برطاقم اجسام صلبه دن عبارتدر . اجسام صلبه ایچون دیکر ایکی نوع حرکت دها نظر مطالعه‌یه آلنورکه بونلرده حرکت انتقالیه ایله حرکت دوریه در .

حرکت انتقالیه — حرکت ایدن جسمك کافهٔ نقاطی اثنای حرکتده موازی خطلر رسم ایدرسه اوحرکته حرکت انتقالیه دیرلر . مثلا آتیلان برطاشك کافهٔ اجزای افرادینك رسم ایتدیکی خطلر یکدیکرینه موازی اولدیغندن حرکتی بر حرکت انتقالیه در . حرکت انتقالیه ده اشبو اجزانك سرعتلریده بردر . چونکه طاشك جزء فردی نه قدر مسافه قطع ایدرسه — جسم صلب اولدیغندن ومع مافیه اجزاسی آیریله میه جغندن — دیکر اجزاسیده اوقدر مسافه قطع ایدر .

حرکت دوریه — متحرکك اجزاسی اثنای حرکتده برمحوره عمود برطاقم دائره‌لر رسم ایدروسرعتلر-

---

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سی ٥

یکی اخلاقی رومان

ادبیات چیچکلری

محرری : الیاس سکوتی

— رفیق عالی بکه —

— ١ —

صالونده :

(مصاحبهٔ ادبیه)

— ٨ —

فکرت ، اوادیب لبیب ! « طبیعتك بدایعنی ، نورلر ایچنده غلطان شفقتلره ، نجوم ایله ملتمع سمالره ، حزنلرله کریان غروبلره قارشو ترنم ایتمك ایچون یارادلمش ؛ چیچکلرك ، نجومك شعر ساکتنه ترجمان اولمق اوزره خلق ایدلمش ، حیاتك لطافتلرینه ، ملاللرینه لسان ویرمك ایچون صحرالرك ، اورمانلرك ، جمعیتلرك ایچنه صالیویرلمش برمخلوق معززدر : »

سودای شعر :

[حزین ، فقط نه کوزل برصدا شودیکلیکز ...
بنم بوشب ینه علوی بر انشراحم وار !
کوزل فقط ، نه حزین برسکون اولان شودکز ...
بنم بوشب ینه پك رقت خیالم وار ؛
بنم بوشب ینه شاعرلکم اوحالم وار !

—

نظر ربامی دیسه‌م دیدهٔ سیاهندن ؟
امان نه طاتلی باقش وارشونجم ازهرده !
سرود بلبل آراده قمر مشجرده ...
قویوب کلیر صانیرم روح غمپناهندن ؛
قویوب کلیر صانیرم روحی سینه کاهندن !

—

کوزل ! سنك‌ده بوفریاد روحه وار میلك
دکلمی ؟ قلب رقیقك سنك‌ده ملهمدر ...
برایتلافی دیمکدر صباح ایله لیلك :
حیاتی شعر ایله مزج ایلمك نه عالمدر !
حیات شعرایله رونق بولور ، مسلمدر .

—

قیلار بوقبه ده پیدا مدید برطنت
عکوسی ولولهٔ بی نهایهٔ شعرك ؛
کوکل عوالم لاهوتیانهٔ شعرك
بصور ایلیه‌مز خارجنده علویت ...
تصور ایلیه‌مز خارجنده برجنت !]

شاعر بلاغت پرورت ، فکرت بك افندینك ، رهکذار رغبتده برموقع عال العاله نائل اولمش ، انفس آثار شاعرانه وادبیه‌سندن معدود ، آونك شهور ، آونك تصاویر کبی نیجه اشعار خارق العاده‌سی بولنورکه روحی تهییج ، قلبی تهزیز ایدر ، فکرده برکرباد یأس حصوله کتیریر ..

اوشعرلر ، که اشکابهٔ رقت وتأثرله بزنمشدر .. برعودك ، برکمانك تللرندن چیقان ترانه‌لری تفسیرایدر . اویله ، که .. سرایا برلسان ، برلسان ، که سرایاانسان در ! ..

§

شعلهٔ افکار ، جریده‌سنك هیئت تحریریه‌سی هپ ماصه نك اطرافنده ایدیلر ...

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

سفره‌ده چورباچتالله ینیلیرمی ؟ زوزك !
هانکی درسی اوقویورسه‌ك اوکتابه آنده کرك
نه‌وظیفه‌یله موظف‌سه‌ك اوساعتده همان
آنی ایفایه چالش ! چونکه آنکدر اوزمان
یوقسه عکس حرکت مقصده نائل ایتمز
ره نارفته دیمکدر بوکا عاقل کیتمز ،
شرمناك اولدی ، شاشیردی ، باشنی اکدی رجب
ینه کندنجه دییوردی نره‌دن بیلدی عجب ؟
اویله بردرسده ایکی درلو کتابه چالیشیر
ایکی قارپوز نیجه برقولنوغه بیلمم صغیشیر ؟
رجبك حالنه جسبان دکلمی شو مثل ؟
یأس وخجلتله جزا آلدی اوکون سعیه بدل
بویله‌در نابمحل صرف مساعی بوشدر
سعی وغیرت‌ده زماننده ، برنده خوشدر
باق ! معلمده نفوذ نظری یاد ایله
جاب حسن نظر حضرت استاد ایله

رهبردن : سعدی

فرانسزجه دن :

« کوزل سوزلر »

اکر ، ایشلرکزك برآن اول میدانه کلمسنی ایستر-سه‌کز بالذات یاپمغه غیرت ایدیکز ، واکر سورنجمه‌ده قالمسنی ایسترسه‌کز دیکر برکمسه‌یه حواله ایدیکز .

§ اکر دائما بولندیغکز محلی دکیشدیره‌جك ودنیایی طولاشه‌جق اولورسه‌کز هیچ بروقت صاحب مکان اوله‌مزسکز . چونکه : یوارلنان طاش یوصون طوتمز .

§ فائده‌سز بیك‌شی اوکرنمکدن ایسه فائده‌لی برشی اوکرنمك اولادر .

§ انسان ایکی شیدن اجتناب ایتملیدر : عطالت ، صبرسزلق .

§ عطالت ، مدهش برخسته‌لکدر . دواسی ایسه چالشمقدر .

§ قنالق ، حیلازلق اك کوزل خویلری بیله افساد ایدر .

تنبللر ، دائما برشی یاپمق نیتنده بولنورلر فقط موفق اوله‌مزلر .

§ صحت ، شدت ذکا ، استراحت قلب ، هپ چالشمه‌نك نتیجهٔ نافعه‌سندن تولد ایدر .

٤ مارت ٣١٥ — م . ثروت

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سی ٦

یکی اخلاقی رومان

ادبیات چیچکلری

محرری : الیاس سکوتی

— رفیق عالی بکه —

— ١ —

صالونده :

غزته ، اومجموعهٔ مشرق البدایع ، اواك مقتدر ، اك کزیده قلملرك اك دلفریب آثار ادبیه وفنیه‌سنه واسطهٔ انتشار اولان اورهنمای کمالات ، کلشن مطبوعاته عرض اولندقدن صکره — بر معتاد — صالونه کلن بوکنج ، نور سیده محررلر . بوادبیات غنچه‌لری اوکلرنده بولونان سائر جرائد یومیه واسبوعیه‌یی — که معارف عمومیه ، ترقیات ادبیه مزك تکاملنه بربرهان حقیقیدر . مطالعه ایله مشغول ایدیلر ...

صالون ، تشرین ثانی اوائلی اولمق حسبیله ، لبالب تعبیرینه ماصدق اوله بیله‌جك درجه‌ده طولمش ایدی . ماصه‌لرك اوزرنده ، غیر منتظم طوران غزته‌لر ، کتابلر ... قهوه فنجانی حاوی تپسیلر جلب انظاردن خالی قالمیور . توتون دومانلری ... خفیف ، خفیف مکالمه‌لر ... شاعرانه تفکرلر ... مدید خولیالر ... سوز کون نظرلر ... قولاق قبارتمه‌لری ... استهزالر ، تزییفلر ... نازکانه ، ادیبانه تبسملر ، لطیفه‌لر هپ بومحلده تجلیات خیرکی بخشاسنی کوستریور .

ترمی بك ، مصاحبهٔ ادبیه‌یی ، کوزل یازلمش ،

مابعدی وار

حفظ الصحهٔ عسکری نوطه‌لرندن :

ایکنجی درس مابعد

ترکیب بدن انسانی

آق جکرلر ایکی پارچه دیمشدك . بونلرك ترکیبنده برچوق اینجه اینجه بورولر وهر بورونك نهایتنده برر کیسه واردر . بوکیسه‌لر (ك) چوجقلرك شیشوب سونن دودوکلرینه بکزر .

غیرتلاق — . آغزدن قصبه‌لره قدر ممتد اولان بورو قسمندن عبارتدر (غ) قصبه‌لر غیرتلاغك بل کمیکی حذاسندن صوکرا ایریلان پارچه‌لریدر . (ص) بونلرك هربری آق جکره کیرمش وبرچوق شعباته ایرلمشلردر ایشته (قامش) دینیلن بو بورولرك نهایتنده (اکیاس رئاوی) نامیله برر کیسه واردر . آق جکرلر عادتا اوزوم صالقمنه بکزر . اکر صالقملر اوفلنه جك اولورسه شیشیر . آق جکرلرك وظیفه‌سی تنفسدر . یعنی هوا آلوب ویرمکدر . انسان دقیقه‌ده اون سکز دفعه نفس آلیر . نفس آلامازسه اولور . نفس آلدقجه کوکس شیشر بوده جکرلرك شیشمه سندن ایلری کلیر . تنفسدن مقصدده تصفیهٔ دمدر . یعنی قان اثنای دورانده وجوددن آلدیغی سیاه قانی جکرلره کوتورور جکر بوقانك ایچنده‌کی قاربونی آلوب خارجدن کلن هوایه داخل اولور صوکرا هوادن‌ده مولد الحموضه‌یی آله‌رق قلبه کیرر . ایشته بووجه ایله سیاه قانی قیرمزی یه تحویل ایده‌رك تکرار کری دونر . سیغاره ایچیلدیکی زمان بو عملیات اجرا اولونه ماز . چونکه : قاربون چیقاجق یرده بالعکس تکرار دخول ایدر .

اعضای بطنیه — . بطنك اك مهم اعضاسی قارنك اورته سنده وحجاب افقی (١١) نك آلتنده بولنان (ب) معده‌در . معده : غایدایه بکزر . ایکی دلیکی واردر . بری آغزدن یه مکی معده‌یه کتیرر بربوریله مشترکدر . اوکا (مری) (ح) درلر . مری نك معده‌ایله اولان فصل مشترکنه (فم معده ، ه) معده‌نك باغرصقلرله مشترك اولان دلیکنه‌ده (بواب معده ، ه) نامی ویررلر . معده‌ده هضم ایدیلن یمکلر بواب معده واسطه‌سیله باغرصقلره دوکولور . معده قالین برده‌ری پارچه‌سندن یاپیلمش اولدیغی ایچون بویولوب کوچولور . یمك چالقانمه واسطه‌سیله هضم اولنور . معده‌نك مسطح داخلیسنده (عصارهٔ معده‌ویه) دینیلن برمایع واردرکه سهولت هضم طعامه مدار یکانه‌در . ایشته معده‌ده هضم اولنوب ده باغرصقلره دوکولمش اولان یمکلر بر دها عودت ایده‌مزلر ، چونکه (بواب معده) سوبابلیدر . یمك اشاغی‌یه دوغرو اینرکن آچیلور ، یوقاری دوغرو چیقمق ایسترسه قاپانیر .

باغرصقلر — . بری اینجه دیکری قالین اولمق اوزره ایکی قسمه منقسمدر . معده‌دن صوکره اینجه باغرصقلر باشلار . (ح) وضعیتلری — ییلان قاوی در . باغرصاقلرده معده‌کی قالین دریلردن یاپیلمشدر . بویولورلر ، کوچولورلر . اینجه باغرصقلر (عصارهٔ معا) تعبیر اولونان برمایع حاصل ایدرکه معده‌دن باغرصقلره دوکولن یمکلرك هضم اولونمامشلرینی اریدیر .

قالین باغرصقلر — . اینجه باغرصقلری خارجاً قاپلار . اینجه باغرصقلره کیدن موادك بعضیسنك مایعی قانه قاریشیر یوصه‌لری‌ده قازورات ثفل ، غایط نامیله قالین باغرصقلره اینر . قالین باغرصاق معده‌دن صوکره حجاب افقی‌یه قدر چیقوب بعده اشاغی اینه‌رك مقعده کیدر . (ط)

قره جکر — صاغ اکه کمیکنك آلتنده در رنکی شراب طورتوسنه بکزر (ك) وظیفه‌سی ایکیدر . بری صفره یاپار دیکری شکر حاصل ایدر . صفره نك خدمتی اینجه باغرصغك باش طرفنه دوکولن یمکك هضمنه یاردم ایتمکدر .

شکر انسانك قاننده‌ده واردر . قره جکر چوق شکر حاصل ایدرسه انسان خسته اولور . بوخسته لغه شکر خسته‌لغی درلر .

دالاق — رنکی قره جکر کیدر (ق) وظیفه‌سی قانك ترکیبنده بولنان کربوات دمویه‌یی حاصل ایتمکدر .

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

دکیشیر - مزاج اساساً دموی ، عصبی ، لنفاوی ، صفراوی اسملریله درت قسمه آیرلمشدر .

دمویت

بو مزاجده بولنانلرك : جلدلری قیرمزی ، صاچلری سیاه ، وجودلری ملحم [۱] بویونلری قیصه ، قانلری چوق ، قلب و نمارلری مکمل ، قوهٔ عقلیه وذکالری زیاده‌در .

دمویلرك — قانلرینك چوق ، بویونلرینك قیصه بولونماسندن — قان بر سببدن طولایی قولایلقله بینه هجوم ایدر . موت فجئه ، قلب خسته‌لقلری اکثریتله بو مزاجده اولانلرده وقوعه کلیر . اوفاجق بر پاره بیوك جریحه‌لره میدان آچار . دمویلرده آره صیره حما خسته‌لقلری ده حاصل اولور .

تدابیر

دمویلر طعامه دقت ایتملیدرلر . چوق یمك مضردر . اتدن ، قان حاصل ایده‌جك اطعمه‌دن اجتناب ایلملی . پلاوه ، خامور ایشنه ، بهاراته ، مسکراته حتی زیاده‌جه قهوه وچایه رغبت ایتمه‌ملیدرلر . ییه‌جکلری علی الاکثر سبزه اولملیدر . کیه‌جکلری خفیف وکنیش ، مسکنلری مفرح وغلبه‌لکدن آزاده بولونمالی .

بر دموی معده‌سنده‌کی یمك تماماً اریمدکجه یاتماملی ، یاصدیغی یوکسك اولمالی ، کیده‌جکی حمام معتدل بولونمالی چوق کزملی ، چوق حرکت ایتملی حدت وشدتدن صاقنمالیدر دمویلر ایچون قان آلدیرمق پك مضردر زیرا آلدیردیغی قان یوز درهم ایسه یرینه اوچ یوز درهم قان کلیر .

عصبیت

عصبی اولانلرك وجودی علی الاکثر بیاض وصولوقدر . آلنلری مرتفع کوزلری پارلاق ، سیکیرلری دیکر عضولرینه نسبةً قوی وعالیدر . قوای عقلیه وذهنیه‌لری امزجهٔ سائره اصحابندن زیاده‌در . هر شیئی چابوق اوکره‌نیرلر فقط : ثباتسزدرلر . چابوق قیزارلر ، چابوق باریشیرلر .

تدابیر

عصبیلرك خسته‌لغی سیکیر خسته‌لغیدر . ذاتاً عصبیلر هرکون خسته دیمکدر . باشلرنده اصلا آغری حس ایتمزلر لکن دوچار اولدقلر خسته‌لقلر کندیلرنده امزجهٔ سائره اصحابندن زیاده اجرای تأثیرات ایدر .

عصبیلر انی چوق سبزه‌یی آزیملی . منبهاتدن صاقنمالی درلر . زیرا بر عصبی یاتارکن بر فنجان قهوه ویا چای ایچسه سیکیری متأثر اولاجغی ایچون اوکیجه اویویاماز .

مسکرات قوللانه‌مازلر . سیکیرلر تنبیه اولنه‌جغندن جنت موقته‌یه دوچار اولورلر . عصبیلرده مسکراتك خماری زیاده حکم سوردیکندن برکیجه عشرت ایتسه‌لر برقاچ کون خسته قالیرلر . ملبوسات پك ککیش وپك طار اولماملیدر وجودلرینی تحریك ایتمه‌دن زیاده فکرلرینی مشغول ایتملیدرلر . فقط ریاضی ، رومان کبی تخدیش ذهنه سبب اولاجق شیلره او قدر رغبت ایتمه‌ملیدرلر . عصبیلره صیجاق حمام ده مضردر .

لنفاوی

لنفاویلر اکثریتله یالیق اتنده بولونورلر . بویونلری اوزون ، دریلری اینجه وغایت بیاض ، صاچلری قومرال [صاری ، قیرمیزی ده اولور] کوزلری الا یاخود مائی اللری ، ایاقلری ، بورونلری ، قولاقلری ، آغزلری دوداقلری وجودلریله غیر متناسبدر . یعنی بیوجکدر . دیشلری غیر منتظم ، اوك دیشلری اولدقجه بیوکدر .

ایشته مخلوقانك اك کوزللری لنفاوی المزاج اولانلردر . قادینلرك باخصوص استانبول قادینلرینك کافه‌سی لنفاویدرلر . لنفاویلرك وجودلری محروم تاب وقوت اولدیغی ایچون هردرلو خسته‌لغه مستعددرلر . هله ورم ، صره‌جه لنفاویلرك وجودینه پك حریصدر . دور شبابنی ایی کچیرن بر لنفاوی عمرینك کافه‌سنی ایی کچیرر . فقط : دورهٔ صباوتلری پك قورقولیدر .

دردنجی درسك مابعدی وار

[۱] ملحم اتلی‌یه شیشمان یاغلی‌یه درلر .

بیلمجه

بیلمجه‌م اوزاندن بریدر . فقط برنجی وایکنجی حرفلری تقدیم وتأخیر ایدیلیرسه حیواناندن برینك اسمی حصوله کلیر .

یارم عدد لیرای عثمانی

بوپاره بوهفته دخی ایکی چاریك لیرایه تفریق اولنمشدر

بیلمجه‌مزك حلنی طوغری اوله‌رق غزته‌مزك نهایتنده بوش براقیلان محله یازوب کوندرنلرك اسملرینه مطبعه‌مزده برمعتاد قرعه کشیده ایدیله‌جك وایکی کشی برر (چاریك لیرا) قزانه‌جقدر .

دیکرلرینه ده کمافی السابق برر ورقهٔ تقدیریه اعطا اولنه‌جقدر .

حل ورقه‌لری اوکمزده‌کی بازار ایرتسی کونی اقشامه‌قدر قبول اولنور . اندن صکره کلان ورقه‌لرده‌کی اسامی قرعه‌یه داخل ایدیله‌مز . زیرا بازار ایرتسی اقشامی ساعت اون برده قرعه کشیده اولنه‌جقدر .

مطبعه‌مزدن ماعدا محللره براقیلوب ده وقتیله اداره خانه‌مزه کلمیان حل مکتوبلرندن طولایی مسئولیت قبول ایتمیز .

بیلمجه‌مزك تمامیله حلنی متضمن اولمیان حل ورقه‌لری داخل قرعه ایدلمیه‌جکی کبی برورقه‌یه ایکی امضا وضع ایدلمش اولورسه انلرك ایکیسی‌ده قبول اولنمیه‌جقدر .

کچن نسخه‌مزده‌کی بیلمجه « لیلك - یلك - یل » ایدی .

طوغری حل ایدنلرك اسملرینه ذوات متعدده حضورنده قرعه چکدك .

برر چاریك لیرای عثمانی قزانانلر :

محمودیه رشدیه‌سندن طاش قصابلی معمر شعبان افندی ایله برهان ترقیدن ضیا بك زاده محمد عزت افندیدر .

اوکمزده‌کی بازار ایرتسی کونی اقشام اوزری ساعت اونده مکافات موعوده‌نك مطبعه‌مزدن آلنمسنی اخطار ایدرز .

بیلمجه‌یی طوغری حل ایدرك یالکز ورقهٔ تقدیریه قزانانلرك اسملری بروجه آتیدر :

(حربیهٔ شاهانه‌دن) ع . فوزی ، رائف ، امین لطفی ، حسن ، عثمان نوری ح . صبری ، یوسف ضیا . (مکتب ملکیهٔ شاهانه‌دن) عمری زاده فرید . (مکتب سلطانیدن) محمد امین ، احمد احسان ، ح . فکرت ، محمد احسان ، حلیم آیة اه ، م . صالح . (اعدادیٔ عسکریدن)

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سی ٦

یکی اخلاقی رومان

ادبیات چیچکلری

محرری : الیاس سکوتی

— رفیق عالی بکه —

— ۱ —

صالونده :

کوزل دوشونلمش آثارك ماهیت ادبیه‌سنی مصور اولان ، بتون منتسبین فن وادب طرفندن برحس تعظیم ایله مطالعه اولونان آثار عالیه‌یی هنوز اکمال ایتمش ، آسمان خیالنده آچیلان تفکرات دورا دور ایچنده یکی یکی حسلرله متحسس اولمغه باشلامشدی .

کیرپیکلری آره‌سندن سوزولن اوپارلاق نظرلرك براثر انفعال اظهاریله چارپندیغی ؛ تأثیرات روحیه‌سنك مزعج ، آرامشکن دوشونجه‌لرله ذوبانی ... مفکره‌سنك پامال تألم هجرانلریله بیتابیٔ غرامنی دوشونیور ، صحائف حیاتنك رقت آموز ، یأس انکیز سطرلرینی تصویر ایدن کتابهٔ روحنی مغمومانه مطالعه‌یه طالیور ...

خاطرات شبابنی ، آجی ، ، مضیق اضطرابلر ایچنده یاد ایله‌دکجه استقبالندن توحش ایدیوردی ، . کیم بیلیر ؟ احتمال که بونلری . اوت ؛ بوتون بونلری ...

اوف ! نه آرام افکن تفکر ! ... آه ! سفالت ... آه ! مسعودیت ...

*
* *

الهامات وسانحاتیله روحلرینی ، خیاللرینی ،

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

كور دائم تنفس زائل اولوندر . طورمش ، قوقش كول صولاريله تصفيه ايدرلر . كورك اوزرندن بويله پرصوبي دوكرمك مسامانندن صوجه‌لرى چيقرسه‌ده متحل مواد عضويه ، واوصويه اورنكى ورن مادهٔ ملونه كچه‌ميه‌رك قالير وصو براق برحاله كيرر .

كورك يامسندن حامض قاربون دنيان غاز حاصل اولور . حامض قاربون تنفس ، تخمر ، تعفن ، احتراق قدن حاصل اولان بر غازدر كه تنفسه غير صالحدر . هواى نسيمدن اغر اولديغيچون الجاق محللرده تراكم ايدر . رنكسز در . حامض قاربون هوانك ١٠٠٠٠ قسمنك ٣ : ٦ قدرنده مخلوط اولوب كرهٔ ارضده دائمى ميدانه كلن احتراق ، تنفس ، تخمردن حصوله كلديكنه كوره بومقدارك ارتمسى لازم كليرسه‌ده نباتات حامض قاربون ايله تنفس ايلدكارندن اصلا آرتماز . فقط محصور برمحلده برقاچ كتينك تنفسارياه اورادهكى هوانك يوزده درت‌وبتمى نسبتنده حامض‌قاربون حاصل اولديغى وقت براز زياده مدت او هواى تنفس ايامك صحته مضر در . بو نسبت تزايد ايليسه جك اولور وهمان تجديد هوا ايدلزسه اورادهكى بولنانلر ايچون اولوم محققدر . بوكاده (آسفيكس) دينور .

ادبيات چيچكارى

محررى : الياس سكوتى

— رفيق عالى بكه —

— ١ —

صالونده :

الهامات وسانحاتيله روحلرينى ، خيالارينى مبهوت ايدن مقاله‌يى ، كوكسلرينى ماصه‌يه اتكاايله‌مش اولدقلرى حالده ، دقت نظردن كچيرييورلر ، كوليشيورلردى .

بوخنده‌لر .. استهزالر نه‌يى اعلام ايله‌يور ؟ برمقالهٔ ادبيه ، برشعر ناشنيده يمى تنقيد ايدييورلر ؟

اوح . اوت ، برنغمهٔ غرامى ، بربهار قوشلرينى...

حامض قاربون بعض محللرده يرنده منتشردر . تاپولنده (پوزولى) دنيان مغاره‌لرده كوبك كيرى آندهاولدكى ، فقط السانلره هيچ برشى اولديغى كورولمشدر . بوكا بيده اورادهمنتشر حامض قاربونك هوادن آغير اولمسى حسيله مغاره‌نك دينمده تراكم وحيوانك بويى قيصه اولمسى و مغاره‌يه كيرر كيرمز داخل اولدينى بوطبقه‌يى تنفس ايتمك مجبوريتى تحمنه بولنمسيدر . انسانلر ايسه بويلرينك اوزونلغنه منى اوطبقه‌دن خارجنده بولندقلرى جهتله هواى ساقى تنفس ايلدكارندن كنديلرينه برشى اولمبور .

بويله بردن منتشر حامض قاربونلردن بريده ، (جاوا) اطه سنده واقع (موتا واديسى) دنيان محلدر كه دائما لاشلرله مستوردر . حامض قاربون بووادى يى طولدرمش اولديغى حالده رنكى وقوقوسى اولديغندن هيچ فرق اولنه مز . بناءً عليه انسان وحيوان اورايه كيرر كيرمز اولور ، قالير ، برجانوار ، ياخود بربيرينجى قوش اولاشه يى كورير ، قاچق ايچون كليز ، اوده قالير .

بقيه‌سى بشنجى صحيفه ده‌در .

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سى ٨

كيمى ، طبيعت شاعرانه‌سى اقتضاسنجه ، بژمرده البسه كمش ... فرسوده ، قوله‌دن عارى كوملكنك اوزرينه كيرلى بريون ياغى طاقش ... كوزنده كوللك ... طاغينق صاچلرى كوچك ، اينجه قولاقلرينى قسماً ستر ايتمش ... بايغين ، مغموم نظرلرله بر موقوت رماله طلعت يابراقلرينى چوريبور ، اوقودينى : « مينى مينى كلجين » عنوانلى منظومه حفنده .

— شعر ، اوح .. شعر !. بر مهر زر اندوه ، برفضاى لايتناهيدر ... شعر ، بر كتاب طبيعيدركه دائما اوقونور ... براشكوفهٔ رعنادركه دائما قوقلانير ... برحس رقيقدركه دائما تقديس ايديلير ... بردلبرانه‌نك اوادر كه دائما پرستش اولنور ... برروح دركه دائما فوقنده پراندر ... هركوزل شى ، بر شعردر !..

مابعدى وار

مابعد

— ٥ — بطاقلقلر ، —

يابراقلرينى دوكرلر . بونباتات يابراقلرى ، قيريلمازلرى كوللك دينه تراكم ايدر . شه بنه كوللك تمرى نباتات قيريلمازلريله طولهرق كب ترلع ايلر . بر طرفدنده بازين صولر تبخر ايدرك كوللك دينى دها زياده يوكسلور . نهايت هوا ايله تماسه كلير . عكسه تأثير حرارت شمسيه‌ايله تحلل وتعفن‌ايدر . بويله جه بر دفعه قوقنه باشلادينمى ؟ هواده موجود اولوب كوزله كورلمسى غير قابل حيوانات خرده بينى دينيان بر طاقم كوچك حيوانات يمورطه‌لرينى اورادهترك ايدرك ياورو حاصل ايدرلر . « دائماً بوكوچك حيوانلرده يمورطه‌لرينى بويله يپيس قوقان يرلره براقيرلر » بونلرك يمورطه‌لرى كنديلرينه ندن دها كوچك اولوب ذرات هوائيه كبى سبح ايدرلر . بوحيوانات ياورو حاصل ايتمك ايچون كنديلرينه مناسب برنقطه آرارلر . كنديلرينك حسابنه اك زياده الوبرن نقطه‌لر ايسه بويله كوللرده كى قوقش نباتاندر . يمورطه اوقوقش اولان نباتاته كيردكدن صكره يواش يواش ياورو حاصل‌ايدر . ايشته سركه ايچنده كورينن بوجكلر سركه‌نك تعفن ايتمش اولديغنه پك كوزل برديللدر . بوصورتله حاصل اولان ياوروجقلربيور . صوايچنده عمر كچيرير ، صكره ده اولورلر . اولدكدن صكره طبيعى جسدلرى صوايچنده قالير آز مدت صكره آنارده تعفن ايدر . بووجهله برطرفدن نباتات ديكرطرفدن حيوانات تعفنلرندن كول بتون بتون قوقمغه باشلار . او زماندن اعتباراً اوكول بطاقلق نامنى آليره اوحالده شويطاقلقلردن انتشار ايدرك هوايه داخل اولان وابخرهٔ مرزغيه دنيان بطاقلق بخارينى براكسان ياخود برحيوان تنفس ايدهجك اولورسه درحال فنا برصورتله متأثر اولور . بيوك بيوك خسته‌لقلره طوتيلور . روى ارضده دها بر چوق مواد ومواقع واردركه السانلره وحيوانلره عادتا بطاقلق قدر منحوس بر سوء تأثير اجرا ايدر ، آنلره برذره آى امداد اولمز .

١ — اكثريا قهار دكزه منصب اولدقلرى حالده جوارنده قاز اياقى شكلنده دلتا تسميه اولنان بر شكل پيدا ايدرلكه بر طاقم اوفق اوفق اطهار وجوده كتيرير . بونلرك اره سنده اوته ده بريده صولر قالير ، كاملاً بر بطاقلق حالنى آليرلر . ايشته بو صورتله حاصل اولان دلتالاردن بطاقلق قدر بلكه ده دها زياده وخامت كوريلور .

٢ — دكز صويله — طوزلى صو ، قره صوبى — طاتلى صو بر برينه قاريشه‌جق اولورسه بو امتزاجده عادتا بر بطاقلق قدر اجراى تأثير ايدر .

٣ — سواحلده كى مملحه‌لر .

٤ — اراضىٔ مزروعه

٥ — طول مدت صولرى دكشمه‌مش حوضلر ..

اراضىٔ مزروعه‌نك تأثير ايتمسنك اسبابى : — بعض اراضى يه تخم اكيلمزدن اول نطس ايديلير . نطس طوپراغك الت اوست ايدلمسيدر . زيرا : طوپراق ذراعته صالح برحاله كليرسه نطسك فائدهسى قالماز . طوپراق ذراعته صالح برحاله كليرسه نطسك فائدهسى قالماز . طوپراغك الت اوست اولمسيله بتون بتون ازاله ايديلير . نطس طوپراغك الت اوست ايدلمسيدر . زيرا :

ایکنجی اساس ـ تأثیرك عکس تأثیره مساواتیدر. هرنه‌زمان برنقطهٔ مادیه‌دیکر برنقطهٔ مادیه‌یه تأثیرایدرسه بونقطه‌ده دیکر ینه عینی شدتده فقط عکسی استقامتده برقوتله اجرای تأثیر ایدر.

برمثال تعریفی ایضاحه کافیدر:

برواپور ساحله یناشمق ایچون خلاط آتمش، خلاطك براوجی ساحله مربوط دیکر اوجنی واپوردن چکیورلر. چکیلان شیئك کلمسی ایجاب ایتمزمی؟ اوحالده واپور ساحله یناشمیه‌جق ساحل واپوره یناشه‌جق!!.. حالبوکه واپور تقرب ایدییور. ایشته بوحرکت برعکس تأثیر نتیجه‌سیدر. واپوردن قییه نه‌قدر برقوت تطبیق اولنیورسه ویاتعبیر آخرله واپور ساحله نه‌قدر برقوتله تأثیر ایدییورسه ساحلده عکسی جهتنه متوجه اولمق اوزره عینی شدتده برقوتله تأثیر ایدر وواپورك ساحله یناشمسنی موجب اولور.

واپورلرك پروانه‌لری سایه‌سنده دکزده، عربه‌لرك شمندوفرلرك انسانلرك براوزرنده حرکتی سطح ارضدن کوردکلری عکس تأثیر سایه‌سنده حصوله کلیور.

اوچنجی اساس ـ برجسمه منطبق اولان قوتك تأثیری اولجه برحرکتله متحرك اولوب اولمامسنه غیر تابعدر.

یعنی برقوت حال حرکتده‌کی برجسمه تطبیق اولنسه اوجسمه سکوننده ایکن نه‌تأثیر اجرا ایدرسه حال حرکتده ایکنده اوتأثیری اجرا ایدر.

بواساسك نتیجه‌سی اولمق اوزره شونی ذکرایدرزکه دکز اوزرنده آهسته کیدن برکمینك اوزرنده بربیله یوارلایه‌جق اولسه‌ق بوجسم کمی حرکت ایتمیورمش کبی یوارلانیر. یعنی کمینك حرکتنك وبناء علیه کمیله برابر اولان کندی حرکتنك بزم ویردیکمز حرکته دخلی یوقدر.

قوتلر ایکی درلودر.

(١) قوهٔ آنیه‌در، که جسمه بردفعه تأثیرایدر. حرکتی حصوله کتیرر. صکره تأثیری منقطع اولور. آندن صکره جسم کندی کندینه حرکت ایدر. مثلا ال ایله برطاش آتلدیغی زمان اولا برقوت تطبیق اولنور. صکره جسم عطالت خاصه‌سی موجبنجه حرکت ایدر. تفنك قوشونلرینك وطوپ کله‌لرینك حرکتی قوای آنیه تأثیریله حصوله کلمکده‌در.

بقیه‌سی بشنجی صحیفه ده‌در.

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سی ٩

ادبیات چیچکلری

یکی، اخلاق رومان

محرری: الیاس سکوتی

—

(رفیق عالی بکه)

— ١ —

صالونده:

شعرك علویتی، روحانیتی بویله کوچوجك برچیچکده، بروریقه ده، لطیف بربوسه ده.. اوچوق، صولمش برتبسمده.. معنیدار، جذبه دار برنظر ده.. آرامق بلکه برفلسفه عداولونور!..

« آی دوغمغه باشلار... اوزمان شاعر محزون اك سوکیلی بریاری تخیل ایله آغلار.»

فکرنده اوچار برکوزی مائی، رخی کلکون ساکن کیجه‌لر نغمهٔ بلبل ایله آغلار

و:

« باقلسه هپ بوچیچکلر، بونوبنوازهار
برر بدیعهٔ تصویر حسن وسودادر
ایدن بوصنعتی کیمدر؟ دییورسکز... اظهار
برایشجی قیز ـ که بهار بدیعه پیرادر ـ »

نشائدکزیده‌سی، امواج پیاپینی.. نرمین برفکری، نزیه برغازهٔ شاعریتی ارائه‌ایتمزمی؟ بوسطور مصفاجویبار شعرك برنقش سیمینی دکلمیدر؟.

کبی تقدیرات وتلطیفات ادبیه‌ده بولونیور، کیمی، اصول مناظره ده‌کی اقتدار وبهرهٔ خارق‌العاده‌سنی کوسترمك مقصدیله بررسالهٔ منیفه‌نك صحائف کمالاتنده ـ حسب البشریه ـ تصادف

مابعدی وار

حفظ الصحة عسکری نوطه‌لرندن:

مابعد

—.. بطاقلقلر ..—

صکره تداوی ایدلمه‌سنده هیچ برفرق یوقدر. زیرا: وقت تفریقی تجاوز ایتدیرمشدر. ابخرهٔ مرزغیه‌نك بدنه داخل اولمسیله ایکی درلو خسته‌لق تولد ایدر.

١ — امراض بلدیه درکه برمملکته مخصوص خسته‌لك دیمکدر.

٢ — امراض مستولیه درکه سرایت سببیله برچوق ممالکی حتی بعض دفعه دنیایی استیلا ایدن خسته‌لقدر. ابخرهٔ مرزغیه‌دن حصوله کلن امراض بلدیه صتمه‌در. نره‌ده بطاقلق موجود ایسه صتمه‌ده بهمه حال اوراده موجوددر صتمه‌لر ایکی درلودر. بری نوبتله دیکری مزمندر. نوبتلی صتمه یالکز نوبت زماننده کله‌رك انسانی راحتسز ایدر. نوبت کچدکدن صکره انسانده هیچ برشی قالمز. فقط بوحال ابتدالرده کوریلور. صکره‌لری تأثیر مدهشی حس ایدلمکه باشلر. شویله که: صتمه کلدیکی زمان ابتدا اوشور، برقریقلق حس ایدر. معده‌سی بولانیر، صکره وجودینی برحرارت استیلا ایدر. نهایت انسانی ترله‌تر برشی قالمز. صتمه ایلك طوتمغه باشلدیغی زمانلرده وجودی یالکز نوبت زمانلرنده راحتسز ایدرسه‌ده صکره وجود ضعیف دوشر، قوت قالمز، دیزلر طوتمز، انسانك یمه‌سنه ایچمه‌سنه خلل کلیر انسان عادتا یرندن قالقه‌مز اولور.

نوبت مدتیده مختلفدر. بعضلرنده (٢٠) دقیقه بعضلرنده (٤٠) دقیقه بعضلرنده ١ : ٢ ساعت قدر دوام ایدر صتمه دائما وقت معینده کلیر فرضا: بوکون ساعت قاچده کلدیسه اوبردفعه‌ده عین‌زمانده کلیر. فقط بعض کیمسه‌لرده برکون کلیر برکون کلمز، اوچ کون طوتار، برکون طوتمز. یاخود کونده ایکی دفعه اجرای حکم ایدر. خلاصه نوبت زمانی هرکس ایچون مختلفدر.

مزمن صتمه‌یه کلنجه — بوکا کیزلی صتمه دیرلر. بوده بطاقلقلردن حاصل اولور، بدنه کیرن ابخرهٔ مرزغیه‌دن حاصل اولور. فقط بونوبتلی صتمه کبی اجرای تأثیر ایتمز، یالکز اوفق برباش اغریسی دوپرلور، خفیف برقریقلق کوریلیر. یواش یواش وجودی ضعیف دوشورر، قره جکر، طلاق بیور. بعضاً ده انسانك قارننده صو طوپلانیر، مزمن صتمه اکثریا بطاقلق جوارنده ساکن اولان اهالیده کوریلیور. فقط اوراده یکی اسکان ایدنلر وارسه آنلر نوبتلی صتمه‌یه مبتلا اولورلر.

یرلی اهالیسنه صکره، بز بورانك هواسیله الفت ایتدیکمزدن بزی صتمه طوتمزه دیرلر. لکن وجودلری رنکلری عکسنی اثبات ایدر. زیرا رنکلری طوپراق صاریسی رنکنده قارنلری شیشمان برحالده بولنور. بر بطاقلق جوارنده اسکان ایدن کیمسه‌لر بلا تفریق بوخسته‌لغه کرفتار اولورلر. یالکز بعضلرینه شدید، بعضلرینه خفیف یاخود بعضلرینه چابوق، بعضیسنه ده کچ تأثیر ایدر. بطاقلق اولمیان یرلرده صتمه اولمزسه‌ده مستثنا اوله‌رق بعضلرینی طوتار. فقط بونلر اولجه مطلقا بر بطاقلق جوارنده اسکان ایتمش ووقت تفریقی اوزامش بولنانلردر. ایشته شمدی‌یه قدر صایدیغمز نوبتلی ومزمن صتمه‌لر ممالك معتدله بطاقلقلرینه مخصوصدر. عربستان کبی ممالك حاره‌ده بولنان بطاقلقلردن نوبتلی ویامزمن صتمه یرینه محرق ویامهلك صتمه ظهور ایتمکده‌در. بورالرده صتمه نوبتی ٢٤ ساعتدن ٢٨ ساعته قدر دوام ایدر. انسان بومدت ظرفنده کندیسنی غائب ایدر. یمز، ایچمز بایغین برحالده قالیر. بعضلری بونوبت مدتنی سکونتلی برحالده کچیریرلرسه‌ده بعضلری عادتا جنت موقته‌یه مبتلا اولورلر. حتی بعضلری نوبت اثناسنده انسان اوزرینه صالدیرر. الحاصل ممالك حاره صتمه‌لری انسانی عادتا دها برنجی، ایکنجی نوبتده محو وخراب ایدر. بوسببدن ممالك حاره‌ده ممالك معتدله‌دن زیاده متیقظ طاورانمق لازمدر. ایشته امراض بلدیه‌نك کافه‌سی شوذکراولنان اشکالده‌در.

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

شمدی یه قدر بطاقلغك نوع بنی بشره نقدر دشمن اولدیغنی ونه صورتله تأثیر مدهشنی اجرا ایتدیکنی کوردك بونك ایچون بو تأثیر مدهشدن کندیمزی قورومالی یز . تدابیر صحیه شودر ! بطاقلقدن مهما امکن اوزاق موقعده ساکن اولملی ، قابل اولدیغی قدر مرتفع محللرده اقامت ایتملی بر بطاقلق اوزرندن اسوب کلن روزکارلر جریان استقامتنده بولنماملیدر .

— . اسباب داخلیه . —

ابخرهٔ مرزغیه نك انسانه اولان تأثیر مدهشنی تخفیف ایدن اسباب داخلیه سن ، جنس ، بنیه خسته لغیدر .

سن . — هر انسانه بطاقلغك تأثیری بر دکلدر . اسنانه کوره تخلف ایدر . بطاقلقدن اك آز متأثر اولنلر سن کمالده بولنانلر در . سن شیخوختده بولنانلر دها زیاده متأثر اولورلر . اك زیاده بطاقلقدن متأثر اولنلر چوجقلردر .

جنس : — قادین وارکك اولنلرك بطاقلقدن کوردیکی مضرات بر دکلدر . قادینلر جنسلری اقتضاسی وقتلرینك قسم اعظمنی قپالی محللرده ، اولرده ، ارککلر ایسه آچیقده طیشاریده کچیردکلرندن قادینلر ارککلردن دها آز متأثر اولورلر .

بنیه — بنیه سی قوی اولنلر ضعیف اولنلره نظراً دها زیاده مقاومت ایدرلر . یعنی دها آز متأثر اولورلر کذا اولجه صتمه کورمش اولنلر کورمامش اولنلردن دها زیاده متأثر اولورلر . بو خصوصلرك حفظ الصحه جه پك چوق اهمیتی واردر . مثلا : بوکبی بر طاقم سببلردن طولایی معاینهٔ طبیه سی اجرا ایدیله رك تبدیل هوایه کوندرلمش وتبدیل هوادن ده عودت ایتمش بر نفراره دن آز بر مدت کچدکدن صکره تکرار تبدیل هوایه احتیاج مس ایدرسه تکرار کوندرلملیدر .

بطاقلره قارشی تدابیر صحیه ! بطاقلغه قارشی یاپیله جق تدابیر صحیه ایکیدر . بری بتون بطاقلغك لغوی ، قورودلمسی دیکریده بطاقلق جوارنده بالمجبوریه بولنلدیغی زمان تأثیرندن صاقنمقدر . بو ایکی اصولدن دها ایوسی برنجیسیدر .

بر بطاقلغك قورودلمسی ایله هم جوارنده ساکن اهالی بو بطاقلغك تأثیرندن قورتولمش اولور . هم ده میدانه چیقاجق طپراق پك زیاده منبت ومحصولدار اولور . بو سببدن بیوك بر خزینهٔ استفاده ، منبع سعادت الده ایدلمش اولور .

مع مافیه بر بطاقلغی قورونمق هیچ بر وقت عسکرك وظیفه سی دکلدر . زیرا : کوللرك بعضیسی کوچك بعضیسیده عادتا ایکی اوچ کونده چوره سی طولاشیله جق صورتده بیوکدر . بونلری قورونمق انجق ارباب ثروت واسطه سیله تشکیل اولنه جق شرکتلره عائددر . شرکتلر بو بطاقلغك لغویله هم بیوك بر اراضی یه مالك اولورلر . هم ده او جوارده کی اهالی یه پك بیوك بر خدمت مفتخره ده بولنمش اولورلر .

بزم مقصد اتخاذ ایده جکمز تدابیر صحیه : بویله مواقعده مهما امکن ساکن اولمامق هله عربستانده بولنیلیرسه قطعیاً بویله محللرده اقامت ایلمامکدر . اکر ممالك معتدله ده بالضروره کول و بطاقلق جوارنده اسکانه لزوم کوریلیرسه بروجه زیر تدابیره مراجعت اولنملیدر .

بوراده ابخرهٔ مرزغیه نك تأثیری ممالك حاره یه نظراً دها خفیفدر . بو سببله انسان او بطاقلق یرلرده اسکان ایدرسه صحتنی محافظه ایده بیلیر . موقع منتخب ممکن مرتبه بطاقلقدن اوزاق ، یوکسك اولملی بطاقلق جهتندن اسوب کلن روزکارك مجراسنده اولماملی . اکر او جوارده اورمان وارسه اورمانی بطاقلق ایله مسکن اره سنده براقه جق صورتده یر انتخاب ایلملی اورمان یوق ایسه یاخود ممکن اولدیغی حالده بطاقلق ایله مسکن

مابعدی وار

فکر شنبه تلخ دارد جمعهٔ اطفال را

« جمعه ایرتسی فکری ، مکتب اندیشه سی چوجقلرك دیده روز انتظار اولدقلری سوکیلی جمعه لرینی تلخ ایدر . دها طوغریسی جمعه کونکی ذوق وشوقك طادینی طوزینی قاچیرر . » سر لوحه ایتدیکمز مصراع بزه بویله دیپور . اوت فقط بو ، هر چوجغه کوره دکلدر یا ! — کاشکی جمعه کونی ده مکتبه کیتمك عادت اولسیدی ، درسلریمز کیری قالمسیدی . — دیین فطانت پرور ، مع زیادهٔ تحصیله خواهشکر چوجقلرده واردر . نه موتلو اول چوجغه که حدیقة الکمالات اطلاقنه سزا مکتبی جانی کبی سور . اول حدیقهٔ نشاط افزاده پرور شباب کمال اولان بدایعنما شکوفه لرك روایح طیبهٔ روحانیه لریله تلذیذ دماغ ایدر . بر کون بیله مکتبدن قالماز . جمعه کونلری کرچه تنزهه ، تفرجه چیقارسه ده مکتبده برهفته دنبری آلمش اولدیغی دروس متنوعه یی نظر مطالعه دن کچیرمك ایچون جمعه دن اختلاس وقت ایلر . برهفته لق تحصیلات ومکتسباتی کندیسنه اصلا وهن وفتور کتیرمیه رك دیدهٔ امعان وایقانندن کچیرر .

ایشته بو طبع سلیم ، بو فکر مستقیم اربابندن بولنان چوجقلرك هرکس عندنده مکرم ومحترم طوتیله جقلری ، رفته رفته واصل سر منزل سعادت اولاجقلری رهین مرتبهٔ بداهتدر . عکسی اوله رق مکتبی ، اودار الفیضی سومین قوتسز چوجقلرك مکتبده بولندقلری مدتده روحلری متأذی اولور .. چشمانی بر دقیقه اول مکتبدن طیشاری چیقمغه مترقب بولنور . اکثر اوقات مکتبه کیتمه مکه بهانه آرارلر .. اومشتاقان علم وادبك محبوبهٔ دلستان وجدانی اولان مکتبدن قاچارلر . بو مقوله لری مهر منیر معارفدن اقتباس انوار ایده مزلر ، ساحهٔ وسیعهٔ علم ومعرفتده بر خطوه ایلری یه کیده مزلر .

خلاصهٔ افاداتمز بنی بشرك دنیا وآخرتده بادیٔ نجاتی ومنبع فیوضات بینهایاتی مکتبدر . مکتبه دوام ، مکتبی هر کاروباری اوزرینه تقدیمه صرف مزید اهتمام ایتملیدر والسلام .

حافظ شمعی

سراجخانه ده کائن عموجه حسین پاشا مکتب ابتدائیسی

مکتب مزکورك بو سنه اجرا اولنان امتحان عمومیسنده

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه سی ١٠

ادبیات چیچکلری

ادبی ، اخلاقی رومان

محرری : الیاس سکوتی

—

(رفیق عالی بکه)

— ١ —

صالونده :

ایتدیکی مرتب خطالریله عوامپسندانه جمل وترکیباتی — سفسطه فروشانه — مؤاخذه ایله یور ، کیمی ، مبالغه کارانه ستایشخوان اولیور :

— اوح ، نه سحارانه ، نه رنکین اسلوب . . . فصاحت ، بلاغت هر سطر مکارم شطرنده بدیدار ! فیاض عالمك ، خالق لوح وقلمك ، لطف وعنا یتیدرکه شو طبیعت مصورلرینی وادیٔ ادب وعرفانده ، فواره کبی ، ازلی بر فیض ورفعت دروننده بولوندیرییور . . .

فیفای طبیعتك بوتون بدایعنه . . بوتون کمالاتنه . . بوتون خوارقنه جولانکه استغراق اولان بو ازهار واوراق واغصان نوشکفته ونودمیده یی دائما تقدیس ایده جکم ، دائما سوه جکم !

دیور ، کیمی ، فلسفه پرواز غرور اولیور .. اویله خاییده یاوه لر صاوور ییور . اویله دلشکارانه سوزلر ایراد ایدیورکه انسان ، قریشه قریشه قهقهه زن استخفاف اولمقدن کندینی منع ایده میور ! . . .

اعتماد ایتملی ؟ بو صوری . . جعلی نمایشلرك هپ غبطه دن — دها طوغریسی — حسد دنیلن مشئوم بر حرصدن ، بر حرص آراموزدن نشأت ایلدیکنه اینانمالیدر ؟ . . فقط ، امین اولملیدرکه انسان ، انوار

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

ای ، شب قسوتپناه ! شمر سکوتك ، وحدتمه بر مدقك صمت پرفریادینی آکدیرر ...

∴ قلب نالانی ، بر صمت حزین ایچنده چرپینیور ... چرپینیور ...

اخطار — عطف تفسیری ویامترادفاً : « صمت وسکوت (یاخود) سکون طرزنده استعمالی عبثدر ، بوصورتده ایکی دن بری حشودر .

§

ماهرانه برصورتده ...

مخل فصاحت وبلاغت جمل وتعبیرات ادبیه میاننده برنجیلك شرفنی احرازایدن عبارهٔ مذکورهٔ قدرفاحش برخطایه جولانکاه اولمشدر .

شایان تدقیق دکلیدرکه « ماهرانه » ده کی « آنه » اداتی (کبی) معناسنه فارسی بر ادات تشبیه اولدیغنی دقت نظردن دور طوتوب « ماهرانه بر صورتده — عالمانه برصورتده — برادرانه برصورتده ... الخ » کبی سقط جملهلر استعمالندن توقی ایتمیان بلغای ادب ، بلاتأمل ، بر سطر بیله یازی وجوده کتیرمهنك قولای اولمدیغنی دوشونیورلر ...

بناءً علیه ، ماهرانه برصورتده ... « عبارهسنده کی « صورتده » لفظنك زوائددن معدود اولدیغنی خالصانه اخطارایلرز .

(آلتنجی دفترك نهایتی)

الیاس سکوتی

رهبردن :

برسیلك براور ومجکك کیتدی
اغنی سیر ایچون ... مراق ایتدی
چار چابوق قوشدی اولدی آغه قریب .
« نه مهارت !.. حقیقةً نه غریب !
شونی قومشو بزم — دیدی — اورمش
بویله صنعت جهانده کیم کورمش ؟ »
بویله دیرکن طوقوندی پایی آغه
اکسزین اول زمانده طوزاغه
طوتولوب قالدی . قوپدی واویلا
« امان اه ! نه قورقولی بو بلا
عنکبوت ارقداش ! بنی قوتار
ایشته قالدم بو یرده پك ناچار »
دیهرك عنکبوته سوز شکار !
اغلادی . ایتمدی فقط هیچ کار .
« اغلامهك ایلمز بکا تأثیر ،

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقهسی ۱۱

ادبیات چیچکلری

ادبی ، اخلاقی رومان

محرری : الیاس سکوتی

—

(رفیق عالی بکه)

— ۱ —

صالونده :

حقیقت ونیر عرفانی ، بوکا مماثل حرکات غیر لایقه ده مشاهده ایلر .

فضائل ومکارم اخلاق ایله غبطه فرمای انام اولانلر ، انسانیتك کعبة الآمالی اولان شهراه فیوضات وکمالاتندن انحراف ایتمامکه برخواهش جدی ایله سعی ایدرلر ... تربیه ونزاکت ، رهبر نجات ، جای سلامتدر ، آدمك مزایا وفضائل ممتازهٔ ذاتیهسنی اکماله خادم برواسطهٔ کزیندر . مادامکه اعلای شان وابهت ، ابنای جنسنه خیر خواه اولمقله برابر ، محاسن طبیعت اکتسابنه منوطدر .. تزییف ، استثقال کبی نتیجهسی مشاتمات ادبیهیه منجر اولان قبایحدن توقی شعائر انسانیهدن معدوددر .

سراب هستی آلتنده نیجه حقایق مکنوزدرکه ابر سحر آرهسندن اشعه باش انجلا اولان آفتاب عالم آرا کبی کاه کاه جلوه بروزاعتلا اولمقدن برآن خالی قالماز .

حقیقت .. دائما حقیقتدر ...

« شرف وشان نه جاه ورفعتده
نه اصالتده در نه ثروتده
بونلرك ده صفاسی وار ایسه ده
ارجحیت ینه فضیلتده »

مابعدی وار

بنی ایتمز فلاکتك دلکیر
ایکی کوندن بری ارادم بن
سنی ، کلدك فقط ایاغمه سن
سنی صالمق بنمچون امر محال
بنی بیهوده ایلمه اشغال ! »
سینکه عنکبوت شویله دیدی ،
طوتدی بیچارهیی اودمده پیدی
دشمنك کر طوزاغنه انسان
طوتولورسه ، دهن کشای فغان
اولور اول دم سینك کبی ، اما
دشمن ایتمز مدد اکا اصلا
بونی سویلر عقللیلر هر آن :
اوقوماز دشمن خصمنه قرآن .

مناستر مکتب اعدادیٔ عسکریسی شاکردانندن
فضلی مغموی

مصاحبهٔ فنیه

٦

حامض ازوت [کذاب] — کیمیا خانهلرده استحصالی — صنایعده استحصالی — خواص حکمیه وکیمیویهسی — صنایعده استعمالی

∴

حامض ازوت عرب کیمیاکرلرندن [جابر] طرفندن کشف اولنهرق [تیزاب] تسمیه اولنمش فقط بو تعبیر تحریفاته اوغرایهرق کذاب اولمشدر . طبیعتده سریست اولهرق بولنماز . ککیندر ، تماس ایتدیکی جسملری تخریب ایدر . شیلی طرفلرنده چوق بولنان ازوتیت پوتاسیوم وسودیوم ایله مرکب اولهرق بولنور . کیمیا خانهلرده بشقه . صنایعده بشقهصورتله استحصال اولنور .

کیمیا خانهلرده ازوتیت پوتاسیوم ایله حامض کبریت قوللانیلور . جامدن بربالون النهرق بوزلی صویهغطس ایدیلور . اغزیده بر مثقال اوزرینه موضوع اولان قارینهیه اینجه بر بوری واسطهسیله برلشمشدر . اولا ازوتیت پوتاسیوم یعنی کهر جلهیی دوکهرك قارینهیه قور بعده حامض کبریت یعنی زاج یاغنی دوکر ، تسخین ایدر . حامض ازوت غاز حالنده اولهرق بالونه کلیر ، اوراده تکاثف ایدر . مایع اولور . کریه کوکورت ایله پوتاسیوم قالیرکه انلرده بالامتزاج کبریت پوتاسیوم یاپارلر . بوجسم صلبدر . قارینهده قالیر . عملیاتك حین اجراسنده ، یکی ایصندیغی وقت قرمزی بخارلر چیقار . بالاخره غائب اولور . بو حمض فوق آزوتدر . عملیات ختامه ایرهجکی وقتده ینه بو بخارلر چیقدیغی جهتله تعامل کیمیوینك باشلادیغی وقتله انتها بولدیغی زمان اکلاشیله بیلور . صنایعدهایسه ازوتیت سودیوم قوللانیلور . بونك ایچون جسیم فابریقهلر انشا اولنمشدر . بیوك بر طاقم قزغانلر واردرکه اغزندن ازوتیت سودیوم قونیلور . بعده حامض کبریت دوکیلور . تسخین اولنور . ینه حامض ازوت چیقهرق صغوقده اولان جسیم کوپلره کیدر . ازوتیت سودیوم اوجوز اولدیغی ایچون صنایعده قوللانیلورسهده چیقان حامض ازوت صافی اولمدیغندن تصفیهیه محتاجدر . خواص حکمیهسنه کلنجه کذاب مایعدر . کندیسنده صاری بررنك کورینورسهده بو برقسمنك تحللیله حصوله کلن حمض فوق آزوتك رنکیدر . بویله رنکی صاری اولان حامض ازوتك تقطیری تسخین ایلهدر . کثافتی ۱٫۵۲ در . ۸٦ درجهده قاینار . خواص کیمیویهسی — اجسامه تأثیری مختلفدر . بعض جسملره صولی اولورسه بعضیلرینه کثیف اولورسه تأثیرایدر . پوتاسیوم ، سودیوم الومینیوم ، توتیا کثیف ، کموش ، قورشون ، قلای ، دمیرصولی حامض ازوتله امتزاج ایدرلر . دمیرده غریب بر خاصه واردر . دمیری کثیف حامض ازوته آتسهق برشی اولماز . بورادن چیقاردقدنصکره همان صولی حامض ازوته طالدیرسهق ینه برشی اولمیور . هوانك میلیونده برقدر مقدارنده حامض ازوت بولنور . بوده هوادهکی مولدالحموضه وازوتك شرارهٔ الکتریقیه اولان شمشك تأثیریله امتزاج ایتمهلرندن حاصل اولمشدر .

صنایعده چوق قوللانیلور . رسم ، مهر حك ایتمکه یرار . اولا معدنك اوزری بالمومی ایله قاپلانیلور . بونك اوزرینه یازیلهجق یازی ورسم چیزیلور . صکره صولی حامض ازوت دوکیلور . حامض ازوتك بالمومییه تأثیری اولمدیغندن چیزلمش یردهکی معدنی یر . بعده صو

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

درز چوکوب شریفه اوطور یاغمده کل :
طوب ، جلیك اکلنجه سن آرتق براق
یوزاره بیهوده کوسترمه مراق !
اوله میال سن بودم اکلنجه یه
بریله صوقه کندینی اشکنجه یه
داخل اولمك سن سنی وغیرته
اوله بوندن بریله مائل شرته
قالمه جاهل ایله تحصیل هنر !
آدمی زیرا هنر مسعود ایدر .
اهل عرفان نائل حرمت اولور
جوهری آسا صاحب قیمت اولور
ایلمز کیمسه زنایت جاهله
ایلمز کیمسه اطاعت عاطله
عالم انسان بردرخت میوه دار
جاهل انسانه قرانلق برمزار
حسن اخلاق صاحبی اول برده سن
کنجلکده حسن اخلاقله بزن
کزمه بدخو کیمسه‌لرله هیچ سن
انلرك افعالی تربیت شکن

صاچه طوغری بولدن اصلا طوغری گیت
داء صدق دائما تعقیب ایت

مکاتب اعدادیهٔ عسکریهٔ
شاگردلرندن :
فضلی مندوی

آداب مصاحبت حقنده فرانقلنك وصایاسی

محبتده صبرسزلق ایتمه . باشقه‌سی سویلرکن سوزی کسمه . آخرك خطاسنی میدانه قویمقدن ایسه طریقانه اعتراض ایله تصحیح ایله . امور ذاتیه وبیتهکه دائر بحث آچمه . هرنه بحثده اولورسه اولسون حد اعتدالی تجاوزله طوزحدت اظهار ایتمه . حضاردن ناقص الاعضا بولو نلری ولو ایما طریقیله اولسون وسیلهٔ خنده واستهزا ایتمه . مخاطبك ایچون باعث خجالت وسنك ایچون بالآخره موجب ندامت اولهجق سوزلردن تحاشی لدن براقمه .

مکالمه‌یه هوادن بحث ایله بدأ ایتمه . برشیئی تعریف ایلدیکك زمان بعض الفاظی تکرار ایتمه‌یی اعتیاد ایدکمه . حضارك معلومات ودرایتجه اك پس درجه ده بولنلرینی براقدی . نظرهٔ احترانی ، برمرکوزیت صرفه ایله ، قارشوسنده کی لوحه یه منطوف قالدی . لوحه ، بك طبیعی .. بك ساده بر منظره ، برمنظرهٔ — فجیعه عرض ایدییوردی : بر آوجی ، برخونخوار ، تحجیرگاه [آو محلی] بی آرامده ، پیشگاه انتصارندن فراره آماده بولونان شکارینی اورمق ایچون نشان آلمش .. تفنگنی صیقیور ، یانسده کی تازی آوه نصب نظر ایلمش .....

نه رقت آموز حال !

او ، نرمی بك .. شمدی ، برطیف فی المنام کبی ، مجادلهٔ حیاتك یم مشیتیله پنجه‌لشن زواللی آهویه آجیوره ، مرحمت ایدییوردی ... فکر ، نجم آمالی .. صانکه غیشاوهٔ الم ایچنده تنزه‌یور .. ظلام پرده دار هجران آلتنده سونیوردی .

ادبیات چیچکلری

ادبی ، اخلاقی رومان

محرری : الیاس سکوتی

(رفیق عالی بکه)

— ۱ —

مالونده :

ایشته ، شعلهٔ افکار ارکان تحریریه سی ده بو چیلغین ، در بدر چوجقلرك .. شاعرلرك ظاهری طورلرینه .. بوطوفان اعتراض وتحسینه عطف لحاظهٔ رغبت تنزلی ذل عبد ایله مطالعه لرنده دوام ایدییورلردی ...

نرمی ، بر آره‌لق اوقودینی غزته‌یی ماصه‌نك اوزرینه

پشی فکرمن دور طوتیاردی تحت ایلهیجکلك موادی ادراك وانتظاریلك احاطه ایده بیله جك صورتده سویله . باخصوص اکلامیه جق اولانلره تعلم وتفهیمدن بحث آچه . یاغیورمق سویلمه .

آسای مکالمه ده مکالمك سوزلریه قولاق ورمیوبده پیشده نه یورد کردی ؟ ، یولو سؤالرایله آن ترسیلدیکی تکراره مجبور ایتمه . حضاردن فوقنده بولنانلره تیمیص ، دونکده بولنانلره تعظم گوسترمه . مکالمه ده خلاف ادب وتربیه کلمات مستهجنه استعمال ایلمه . لقردی اره‌سنه اجنبی لسانلردن کلمات یاخود مصطلح الفاظ وعبارات قارشدیرمه . زیرا بونولده تفوهات علامه‌لرك دیمك اولمقله آنجق سنی کولنج ایتمك ایچون ایشه یارار .

حضاردن بریله صورت مخصوصه ده مصاحبت ایتمه . زیرا اصحاب مجلسدن هر بری عدم امنیته ویاحقارته یاخود کندیلری حقنده برسوء نیته حمل ایله جملهسنك سندن نفرتنه سبب اولور .

حضاردن بری حقیقةً موجب خنده بر تفوهده بولونمه . بیله قائلی تخجیل ایده‌جك صورتده کوله ، بلکه قائل یابیلمیه‌رك سویلمش در یاخود سویلدکدن صکره فرقه واروب ده پشیمان اولمش در . آدم استهزا ایتمك کندینی استهزا ایتدیرمك ایچون آخره یول گوسترمك در ، چونکه سن ده انسان اولدیغك ایچون نه قدر مکمل اولسه‌ك فوقکده دها کاملی بولونمق محتملدر وسنك ده موجب استهزا برحرکتده بولنمك ملحوظدر .

توجه مصطفی پاشا رشدیه مکتبندن
م . انور وحدت

جمل حکمیه

§ تواضع مزیانك اك جلیل ، طبایعك افضلیدر .
§ تواضعك ثمره‌سی محبتدر .
§ عقل وسمت وکمال بولدیغه کلام آزالیر .
§ شری کتم ایتمك سلامتی موجب ، افشا ایتمك ندامتی باعثدر .
§ امرایله ترسین سرینك طلبدیم ، دیدیلر .
§ عقلی اولان کیسه لرك قلبی اسرار حفظنه سیدر .
§ حسن تقدیر تدبیرك یاشیدر .
§ حسن تدبیر قناعتله در .
§ ناصحه فعلکزله وعظ ایدیکز ، قولکزله دکل .
§ کذب علت ، صدقدن شقادر .
§ یالانجی برآدم ، سنجی وکرمکاراولهماز .
§ نقض عهد ایتمك بیوك برآفتدر .

چوجق منظومه لرندن

حس ناموسی امان ترك ایتمك !
ویل اوغرده ، هم ده یوز پیك کره ویل ،
کیم فراموش ایلیوب ناموسنی
برآدیملق ذلته ایلرسه میل .

• •

برقایاد بولدر بویول ، یوق وقفه‌یی ؛
قمر ظلمت کسترى نایابدر .
کیم توقف ایاسه اول راهده
مسکنی اوکیج آنك کردایدر .

علی نزیه

فقره

معلمك بری بر چوجغنك ذکاسنی تجربه ایتمك اوزره درس اره‌سنده مناسبت دوشوره‌رك شوسؤالی ایراد ایتمش .

معلم — اوغلم التون کوش نه جنس اشیادندر ؟

چوجق — معدنیاندن .

معلم — یك اعلا بونلرنصل وجوده کلیر ؟

چوجق — التون یوزی کورمدیکمدن انی بیلمیورم اما کوشك کوشخانه شهرندن کلمکده اولدیغنی بیلیورم .

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

مآل ترانسرحه‌دن مقتبسدر :

چوجقلر ! . . قوشلر ! . .

یانوی آتشین رخسار بهار ك ماورای افقنده اشعه نثار اولدیغی زمانده خوابکاهی ترك ایدن بری طقوز دیگری ـ سکز یاشلرنده ذکی ، رفیق نامارنده ایکی طفل نورسیده نشانه‌لرینك قریندهکی لطیف پرمشجره‌ده منکشه‌لری ـ عشیره‌لرینه تقدیم ایچون ـ طوپلامقله مشغول اولیورلردی؛ بوسویملی یاورو چقلر هم چیچکلری طوپلیورلر ، هم ده طفلان محاوراتده بولیورلردی .

چوجقلرك شماته‌سندن احتراز ایدن ایکی قوش قناد‌لرینی سرعتله تحریك ایده‌رك سمایه طوغری پرواز ایتدیلر. بوقوشلرك حرکت سریعه‌سی ، جوهواده بویه آقوب کیتملری ذکی ورفیقك نظر دقتلرینی جلب ایتدی. بونلر درحال تبدیل فکر ایده‌رك قوشلرك چیقدیغی بوایه‌نقرب ایتدیلر.بوواده هنوز یمورطه‌دن چیقمان اوچ یاورو بولیوردی .

او آشیان لطیف ، مینی مینی مخلوقلری هر درلو تعرضدن محافظه ایدییوردی . بولانهٔ طبیعته تقرب‌ایدن ذکی درحال یاورو لری تحصنکاه تربیتلرندن آیبردی .

آردوسنه موفقیتدن دولایی سر مست سرور اولدیغی معصومانه تبسملرله نشانه‌لرینه عودت ایتدیلر . عشیره لرینك الك بیوکی بولنان صائیه قاردشلرینك سوکی کوره‌رك « قاردشلرم نه‌یاپیورسکز ؟ » دیدی

بعده الترنده تترمکده اولان قوشجغزلری کورمز :

« آ ! . . چوجقلر . . یازیق . . بونلری آتشه لرندن آیرمدیکز ! اولورلر . . چونکه بونلر یالکز هیچ برشی یمکی بیلمزلر . یاورو درلر . قاردشلرم بو قوشجغزلری یووالرینه کتورکز . اکر یاپه بیلیرسه کز یووالرینه‌اغدیه کوتوروب بچاره‌لری بسله‌یکز . آزبرزمان ظرفنده سزه آلیشیرلر . . » دیه اخطار ده بولندی . بوایکی قاردش عشیره‌لرینك سوزلرینه اتباع ایله سویملی طائرلری یووالرینه براقدیلر ، هرکون یم ویرمکی بر وظیفهٔ مهمه عدایتمشلردی . آز بر مدت صکره قوشلر مینی مینی قنادلریله خانه لرینك اطرافنده جیو یلدایه رق طیرانه باشلادیلر . بونلری برنظر معصومانه ایله تماشایه دالان او ایکی نونهال عشیره لرینك یانته قوشه‌رق قوشلری کوستردیلر . و « آبلا : باق بسله‌دیکمز قوشلر نه کوزل اوچیورلر . . . » دیبورلردی . عشیره‌لری ده:

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سی ۱۳

ادبیات چیچکلری

ادبی ، اخلاق رومان

محرری : الیاس سکوتی

—

(رفیق عالی بکه)

— ۱ —

سالونده :

— آهو ! . . . آه . . .

آکلابور . . یو حیاتی ، حیات فرسوده سنی — برای اصطیاد — مخوف قیالر ، شاهقه‌لر ، خالی اورمانلر آره سنده کشت و کذار ایله اسرار ایلین آوجیسنك ده بر « زوالی ! » اولدیغنی درك وتیقن ایدییوردی . . .

آه ، اوده . . او مغدورهٔ حیات ، او طالع بد فرجام‌ده [معیشت] دیلین یلای مبرم ایچون چالا ـ میور ، دیدیمیور میدی ؟ بورالری ناصل پیش اعمان وتأملدن دور طوتیله بیلیر ؟ صیاد بی انصافك نکاه بی امانسه هدف اولان آهویی ، او بی چاره، سویملی حیوانی ، ادامهٔ حیاتی ایچون کوهسار ، شجرستان ذی خضارت وزروهٔ ناهیده‌یی کندینه جولانکه اتخاذ ایدن او زواللی‌یی معیشت مقصدیله صید ایتمیور ـ میدی ؟ . . .

معیشت ، آه . . معیشت ! یوتون نوع‌بشر بونك، یالکز بونك ایچون نه آلام ، نه مشاق چکیور . . شوره ناکامده ، شوعالم کون وفساده بیکلرجه خلقك زهکذار عزمنده برق انداز مهابت اولان معیشت ، بر فضای بی‌کران . ، برخار زار لهیب غرامدر . . .

مابعدی وار

« اوت بك کوزله ! آکر سن بوقوشی یوقارا ایرلدن آیرمدیغك تقدیرده یوقاش اولسه بیله‌کز شدتی تفنیات مسرورانه‌لرینی ابتیده‌یه‌جك ، چیرپنه‌لرینی کوره‌ـ یه‌بیلمه‌کز . » دیدی .

عشیره‌لرینك سوزلرینی دیکلین بوایکی غنچهٔ شباب برحنونیت عظیمه ایچنده اوت ایله‌مقابله ایدییورلردی .

قاردشلرم ! شوحکایه‌جکدن اکلاشیلدیغی اوزره بیوکلرمزك نصائح خیر خواهانه‌لرینی نقش کوش ایدیر . سه‌لك هر ایکی جهانده ممزز اولورز .

چنکلی کوی — ممدوح شهاب

مرحوم مدلم ناجینك آثارندن :

اودونجی ایله عزرائیل

برفقیر اختیار اودونجی کیدر ،
قوجه پر یوك اودون تدارك ایدر .
کوچ ایله صیرتنه او یاری آلیر ،
کوتورر خیلی تر ایچنده قالیر .
نفسی رفته رفته بك طار الیر .
قالیوب تابی عاقبت یوکالیر .
یوکی بردن یره زمینه آتار ،
دیرکه : « فوت اولیان بلایه چاتار .
چکیلیر شیمدیدر باق ایمدی شو یار ؟
بن بونی یوکلنیرمی یم تکرار
یوکلر آلتنده کندیمی ازدم ،
یزدم آرتق حیاتدن ، یزدم ! »
طورماز ایلر شووجهله فریاد !
« ملك الموت ! نرده سك امداد ! »
ایتمه دن استغاثه‌یی تکمیل ،
بیلیر قارشیسنده عزرائیل .
دیرکه : « آدم ، نه شکوه پرورسك !
ایشته کلدم ! نه در ؟ نه ایسترسك ؟ »
شاشیرر اختیار نادم اولور ،
دوشنور ، شویله برجواب بولور :

« بنی آلمه بن برشی ایسته م یالنیز
ایده م یاری برخفیف ریحا :
بکا سولی ، توایه کوره ، نی در ؟
شو یوکی طوت ده سیرتمه قویبور »

—

رجعت‌دن :

ایکی مکتبلینك محاوره‌سی

— « باق نه خوشدر هوا لطافتلی
تنزر اشجار ، طیور شطارتلی
ایکلیور روزکار مسرتله
چاغلیور جویبار شطارتله
شوچنزار خنده پرورده باق
زی ایلر نشاطه مستغرق
بومناظرکه هپ بدایعدر
جملهٔ نو بهاره تابعدر
بیلیورلر زمانی البت
بونه قدرت ، نه رتبه علویت
هایدی کل برتنزهه کیده لم
بولری والهانه سیر ایده لم »

— « بنی الداتمق ایستیورسین سن
سنك اغفالکه قاپیلمام بن
طوپلایور باق بوچك ذخیره سنی
بیلیور هم تصل وظیفه سنی
چالیشوب اکتساب عرفانه
کیتمه هرکوردیکك خیابانه
کوردیکك هر آغاج که سایه ویرر
صانمه سن میوه لرله مالیدر

متاستر مکتب اعدادیهٔ عسکریی
شاکردانندن : توفیق مسار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

اولدیغی حالده ، تکرار تارلالرینه عودته مسارعت ایدییور ، عملیات جدیده‌ایله نوالهٔ مستقبلی حاضرلامغه چالیشیور .

چوجقلر ! چفتجینك بو حرکتی سزك ایچون مهم برنمونهٔ امتثالدر .

تارلالرك هوای صافدن قوای جدیده استحصال ایتدیکز ، بو قوایی حسن صورتله استعمال ایتمکی اوکره نیرسه‌کز ، سزده ثمرات مساعیکزی اقتطاف ایدرسکز .

سوکیلی چوجقلر : چالیشیکز ، چالیشمق منبع سعادتدر !

مترجمی :
شورای دولت مالیه دائره‌سی رئیسی
جمال بك زاده : محمد سرور

بروالده نك شکایتی

مکتبلر آچلسه آه امان آه
بزدمدی ، جانمدن ایتدم اکراه
قالقار یوره‌ك اوینامه‌م نه در بو
اولاد ! نه یمان اولورسه بدخو
تعطیل ، دینلدیمی ؟ فلاکت !
باشلار بزم اوده برقیامت
الت ، اوست ایکی قارداش اوده غوغا
بیك درلو منازعات پیدا
یوق ! آزدی بنم ، سنککی چوقدی
یا ؟ سنده شو واردی ، بنده یوقدی
یکدیکره خصم جان اولورلر
چارپشمغه بیك سبب بولورلر
طیرناق یاره‌سی یوزنده ، دوشمش
آغلار بری ، دیکری صاوشمش
صوصدر بونی ، قوش ، یتیش آنی طوت
اوستی باشی پارچه پارچه مبهوت !
یکدیکره عطف جرمه باشلار
سن ، بن دیه کوزلرنده یاشلر
بونلر ایله هپ یوره‌ك توکتمك
ممکنمی بوکا تحمل ایتمك ؟
دور ! یاپمه ، اوتور ، امان دیمکدن
توی بیتدی دیلمده سویله‌مکدن

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سی ١٤

ادبیات چیچکلری

ادبی ، اخلاقی رومان

محرری : الیاس سکوتی

—

(رفیق عالی بکه)

— ١ —

صالونده :

معیشت ، آه .. معیشت ، برحفرهٔ دوزخ آسادر . نایاب . . . بر هیکلدر ، جامد . . . بر معمادر ، غیر قابل حل . . .

معیشت ایچون . . . سردیٔ مصائبله کذران اولان ایامی ، ماضینك غبار تهوریله مستور خاطرات طفولیه وشبانه‌یی تدقیق وتأمله احتیاج مس ایدنلر آلایش عمرك قیمتنی تقدیر ایدنلردر ؟

رماد نسیان ایله آلوده اولان اوان شبابی شهاق حزین ایله یاد ایتمك . . . برحس آرامسوز غمك توالیٔ سرسریانه ومدیدانه‌سنی مشاهده ایلمك . . . دماغك ، کاه وبیکاه ، افکار مخیله‌سوز یأس ایله اهتزازینی حس ایتمك . . . جریحهٔ دلك ، جلوهٔ دهر ایله ، نوحه‌لرینی . . انینلرینی استماع ایلمك حیاتدنمی عداولنور ؟ . . .

قویونلری ، آغیللرنده آسوده یاتارکن قوالیله قیا باشیلری . . ماندره هوالری ترنم ایدن مسعود برراعی ویاصو باشنده ، . دره کنارنده . . اغاجلر سایه‌سنده :

سحر ده قالقدم که شفق آتیور
بوتون قوشلر بلبل اولمش اوتیور

مابعدی وار

تأثیری اولورمی سوزلرك آه !
چفته آقاجان ! نعوذ بالله !
برعکس قیرار دوکر مضرت
شفقتمی ؟ بن ایلدمدی نفرت !
هپ بویله یتون کون اوده فریاد
ایتمم می کشاد مکتبی یاد ؟
مکتبلر آچلسه کینه بونلر
بیتسه شوالمقزا اوبونلر
دیکلنسه باشم آچلسه مکتب
کوکلم آچیلیردی . آه یارب !
بلمم نه قدرده سوردی تعطیل
نرده ؟ او سویملی وقت تحصیل

—

انصاف ایدك ای ولیٔ اطفال !
آز ، چوق باشکزده در بو احوال
بیچاره معلمینه حرمت
حرمت ایده‌لم که بونجه محنت
حیفا ! دکل اقتحامی قابل
بزدن نه کورر بوکا مقابل ؟
لازم بزه عرض شکر وتعظیم
آنلردر اوت ! سزای تکریم

رهبردن : سعدی

ضروب امثال

الدن کلن خیری دریغ ایتمه . آز طمع چوق زیان کتورر . اوممدیغك طاش باش یارار . ایلك آتدیغی طاش اوزاق دوشر . اویور ییلانك قویروغنه باصمه . اوممدق حاجی‌یی دوه اوستنده ییلان صوقار . انسانك آلاجه‌سی ایچنده‌در . اوفکه ایله قالقان زیان ایله اوطورر . آزویرن جاندن ویرر چوق ویرن مالدن . اوکسز چوجق کندی کوبکنی کندی کسر . اه هرکسك قلبنه کوره ویرر . انصاف دینك یاریسیدر . آلتون کبی اولان اسمکی باقرایتمه . اوزاقدن داوولك سسی خوش کلور . الك ایله قویمدیغك شیئه طوقنمه . ادیسزدن عرضکی صاتون آل . انسان نسیاندن خالی دکلدر . اقتسامك خیرندن صباحك شری ایدر . ایتدیکك خیر اورکوندیکك قوریغه‌یی دکز . آتالر صنعتی اولاده میراث قالور .

درسعادت اعدادیسندن ٨٥٧
نومرولی علی سعید

بیلمجه

بیلمجه‌مك نصفی سبب ثروت وساماندر . نصف دیکری‌ده هرشیئك قسم علیاسنه اطلاق اولنور برکلمه‌در . فقط ایکیسی بردن دکز کنارنده بر محلدر

طوغری حل ایدنلردن ایکی کشی‌یه قرعه‌ایله

(بر درچاریك لیرای عثمانی)

ویریله‌جك ، دیکرلرینه یالکز ورقهٔ تقدیریه اعطا اولنه‌جقدر .

اخطار مخصوص

بعدما ورقهٔ تقدیریه لری هر افندینك کندوسی کلوب المسی لازم کلیر . هیچ بر کیمسه‌نك ورقهٔ تقدیریه‌سی ارقداشنه ویرلمیه‌جکدر .

حاتم قزلردن ورقه طلب ایدنلرك ده برر پوصله‌یی حامل بر آدم کوندرملری اقتضا ایدر پوصله‌سز کلان آدملره‌ده ورقهٔ تقدیریه ویرلمز .

دقت بیورلسون

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

آجيالى ، غروه قدر بخورمار آجيق بولنمالى . غروبدن سكره مباحه قدر قطعياً قابليدر . وجود نه قدر پك اولورسه خسته‌لكه اوقدر زياده مقاومت ايديلور . زيرا : انجرة مرزغيه تعفنله دها زياده چوغالير . يوسيدن وجود نه قدر پيس اولورسه خسته‌لكه او قدر زياده استعداد كسب ايدر . ممكن ايسه هركون وجودى صغوق صوايله بيقامق پك فائده‌ليدر .

حركات وسكناته دقت ايتمليدر . ياتين بورومك آياق اوزرنده بولنمق ، بر ايشله مشغول اولمق ، تعليم ياپمق وسائر حركاتى تقليل ايجاب ايدرسه بسيتون تعطيل ايتمك لازمدر . عسكرلكده تعليم هم تربيه‌نك تزييدينه همده وجودك قوتنه يارديم ايدر . وجود بر ماكنه در ماكنه نك ايسلكى ايى ايشله مسيله اولور . وجودكده صحت وعافيتى حركات ايله ، تعليم ايله ادامه ايديلور . فقط تعليم افراط درجه ده اولماملىدر . خفيف صورتده تعليم ياپديرلملىدر . صيجاق هوالرده بسيتون تعطيل اولنمليدر . لكن هر زمان اوطورمقده ايى دكلدر . چونكه وقتى اوطورمقله تكيرنلرك وجودلرى دائما راحتسز در . اكر بو جوارده برده دردست انشا استحكام وارايسه اوزمان نفراتى كوتش طوغدقدن صكره عمليات باشلانوب غرو بدن اول تعطيل ايتمليدر . ايشته بطاقلق جوارنده بولندينى زمان بوكبى تدابيره مراجعت ايتمك هرحالده نافع ولازمدر .

— امراض مستوليه يه قارشى ياپيلهجق —
— تدابير صحيه —

برى عموميه ديكرى خصوصيه تاميله‌بهر شخصك اجرا ايتمسى لازمكلان تدابير ايكيدر . بر موقعده بولنان والى ، متصرف ويا سائر بيوك برمأمور رادوو قوماندانى ، زير اداره سنده كى افرادك ، اهاليك صحت عموميه لرندن وسائره دن مسئولدر . بو سيبدن اردونك بولندينى جوارده امراض مستوليه دن برى حكم سوررسه اردويه ده سرايتى احتمالى اولديغندن قوماندانك بوخصوصده متيقظانه طاورانمسى ايجاب ايدر . قوماندانك اتخاذ ايده‌جكى تدابير ايكيدر :

برنجيسى — ولاشيق وشبهه‌لى محللردن كلن ر كسه يى اردويه صوقامامك ، يوده آجيق قورده‌لرين ايى اولور . قورده‌نك شوخصوصده بيوك تأثيرى واردر . قوردون شرعاً ده نظاماً ده قبول اولنور . واما قوردون واسطه سيله هيچ بركسه ايجرى صوقولوبه رق سرايت احتمالى برطرف ايديلورسه ده كيروب چقمه‌نك بتون بتون قطعى غير جائز اولديغندن بعض كسلك ايجرى يه صالبورلمسى ايجاب ايدر . بوكى افرادى يقين بر محله بكلتمك بعده ايجرى يه آلمق لازمدر . ايشته اشخاص بوخصوصده اولجه فرق كون قدر بكله دياور ايدى . فرانسزجه بو مدته قرانتين ديرلر .

بوندن كناية اوله رق شمدى بوكى توقف مدتلرينه قرانتينه بواصوله ده قرانتينه اصولى ديرلر . قرانتينه اجرا اولنان محللره ده تحفظخانه نامى ويرلمشدر . قرانتينه‌نك پك چوق فائده‌سى واردر . بوسيبدن طولايدركه حكومت عثمانيه جده ده وياحكم سوررکن اورادن كلن حجاجى كندى مملكتلرينه بيله بردنبره صوقمازدى . اورادن استانبوله كالنلر مدت قواعده يكلتديريليردى . واپورلرى معاينه اولنور . يوبله شبهه لى يرلردن كلن واپورلرك معاينه‌سى اصولدندر . خسته‌لك اولسون اولمسون . دولتجه تخصيص اولنان مدت قدر قرانتينه يكله مك مجبوردر . خسته‌لك موجود اولدقته كورده بومدت ختامنده معاينه ايديلور اكر خسته لكدن براثر كور يلورسه دها اوقدرمدت يكلتديريلور . بوصورتله مذكور خسته لكدن اثر قالمينجه‌يه قدر قرانتينه ده بولنديريلور . خسته‌لك آرتق يوق ايسه وقت تفريقده نظر دقته آلنه رق بنه يكلتديريلور . مصاب اولنلرك كافه‌سى حتى وفات ايتمه عمومنك سلامتى ايچون بنه قرانتينه دوام ايدر . بواصولى هر دولت قبول ايتمش . هر يرده بو قاعده يه رعايت ايدلمكده بولنمشدر . صوك يوقلمه ده خسته لكدن اثر كورلمز ايسه اورادە موجود انسانلرك كافه‌سى دافع تعفن مواد ايله تجهيز ايديله رك طيشارى يه صاليو يريليرلر .

مابعدى وار

ترجمه‌لرى

اذاما المرء يحفظ الاداباً
فيه ولو يكتب من دياد
وفاء للصديق و بذل مال
وكتمان السرائر و الوفاء

مآلى :

اوچ خصلت بركزيده دن عادى اولان ذكرسز ، عادى كيسه‌يى — ولو بر آوچ كوله مقابل اولسون — صاتيور .

اوچ خصلت شونلردر : دوسته ابراز وفاء . مال وجمل اعطا . قلبده مكنوز اولان سراترى كتم واخفا .

انت الذى ولدتك امك باكياً
والناس حولك يضحكون سرورا
فاجهد لنفسك كى تكون اذ ابكوا
فى يوم موتك ضاحكا مسروراً

مآلى

سن ، اشك افشان تلهف اولدينك حالده محتكدة عالمه آياق باصدك . اوصره ده اطرافكده حاضر بولنانلر خنده كنان سرور ناحضور اولوبرلرديكن ، احل موعودك حلول ايدوب ده عبرتخانهٔ كائناته ابدأ الوداع خوان اولديغك زمان ، مقدما شكا خنده كنان اولانلرك خنده لرى بالطبع كريه يه مبدل اولاجق در . ايشته بونلر كريه ريز محسر اولورلر ايكن سن ، مقامات عاليانى عين اليقين كورمكله خنده لر ، منالى تيمار ساچه رق ارتحال دارتيم ايتمكه چاليش !

خل الذنوب صغيرها وكبيرها ذاك التقى
واصنع كماش فوق ار خل الشوك يحذرمايرى
لاتحقرن صغيرة ان الجبال من الحصى

مآلى

جرائمك صغائر وكبائرندن كندينى تخليه وتبرئه ايت ! ايشته زهد وتقوى بوندن عبارتدر .

هر حال وكاركده پيش وپسى كوزت ، معاصيدن ، مساويدن حذر ايله بوبابده سطح خارجيسانده بقايت محترزانه ، متخاشيانه كون كيمه‌دن درس عبرت آل ؟ سيئات ، نفس الامرده مقولهٔ صغائردن اولمه بيله‌سن آنى كبائردن صاى !

هر آن ولهفزاى انظارمن اولان اوقوس قوجه بلبل نه آغلارسين پوا كى يوقدر
پوقسه بنم كبى بابا كى يوقدر
بن ده سنك كبى آغلار كزه رم
ذاتاً غريبلرك كريه سى چوقدر

—

برقوش قونمش شوقيانك باشنه
مرحمت ايت كوزلريمك ياشنه
اقلاح اولماز بن بوردددن اولورسه م
دردلى بازك مزارمك طاشنه [١]
تورکيارياه سوديني صاغان بختيار بركويلى قادينى بيله قيود — عالمدن وارسته دكلدر ؟ روزنامهٔ آماله تتبع ايدلسه شايان امتياه نه لره تصادف اولوتور... فقط اونلرينه برسعادت جاودانى يه مظهردر .. بنه سزاى غبطه در ؟ فردا ، عندلرنده هيچدن عبارتدر .

[١] شاعر معجز بيان عمرعزيز بك افندى برادرمزكدره

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه‌سى ١٥

ادبيات چيچكلرى

ادبى ، اخلاق رومان

محررى : الياس سكوتى

—

(رفيق عالى بكه)

— ١ —

مالوندە :

قرات كنارينك اينجه دومانى
طاغاره ياپيلير سحر زمانى
بنى ده آغلاتير ، كوزل قوشلرك
پشيل اووالردن كلن فغانى

—

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

زیرا : بورالرده بهر خانه ده بر ایدستخانه ایله بر قیو واردر . حالبوکه خانه لرك طارلغندن ناشی بوایکی محل آره سنده کی مسافه پك آزدر. مرور زمانله ایدستخانه لرده کی پیسلکلر اطرافه انتشار ایده ایده ، صیزه صیزه قیویه قدر سرایت ایدر . بوصورتله بوعلتلردن برینه مبتلا اولان آدمك دفع حاجت ایتمسیله آیدستخانه دن میقروب قویویه ، قیودن صویی ایچنلره سرایت ایدر بو سببدن طار خانه لرده قویو صولرینی استعمال ایتمك قطعیاً جائز دکلدر .

بوخسته لکلرك اك شدیدی چیچکدر . انسانلر ایسه اك زیاده چوجق ایکن بوخسته لکدن وفیات ویررلر . آشی عملیاتنك صورت کشفی حقنده بروجه آتی روایت واردر:

وقتیله برکوی اهالیسی کاملاً اینك بسلرلر ایمش . هرطرف چیچك خسته لکنه دوچار اولدیغی هنکامده بونلر بو آفت مدهشه دن مصون بولنیورلر ایمش. صکره اطبا اسبابنی تحری ایده رك نهایت بونی کشف ایتمشلردر . شویله که انسان چیچك چیقاردیغی وقت اوفاق اوفاق بر طاقم چبانلر ظهور ایدر اکر چیچکه طوتلمش برانسان ممه سنده چبان چیقان براینکه الیله طوقونسه، صاغمغه باشلاسه ممه سنده چیچکلی آدمك النده بولنان چبانلر اینکك ممه سنده کی چبانله برابرده شیلور. بو وجه ایله چیچك اینکه ده سرایت ایدر . فقط اینکده انسانده کی خسته لکك غیری ودها خفیف برخسته لك تولید ایدر . ایرتسی کونی اینك ینه صاغلدیغی وقت بو دفعه اینکك ممه سندن آقان جراحت الك چبانته وطولاییسیله وجوده سرایت ایده رك بوصورتله انسان کندی کندینه آشیلانمش اولور . بزده ایسه چیچکه اوقدر اهمیت ویرلمز. قومشولردن برینك چوجغی بویله برخسته لغه دوچاراولسه دیکر قومشولر استفسار خاطره کیدرلر . حتی کوچك چوجقلریده کتوررلر. بوصورتله هرطرفه بو آفت مدهشك سرایتنه سبب اولورلر. آوروپاده بوکبی احواله پك زیاده دقت ایدرلر .

بو اوچ قارداش خسته لغی جلد اوزرنده بر طاقم قبارجقلر حصوله کتیرر . میقروبلری واسطه سیله انساندن انسانه سرایت ایدر . بوندن بشقه امراض ساریه دن دیفتری — قوش پالازی نامیله دیکر بر خسته لك دها واردر. بوده اکثریتله چوجقلرده اجرای حکم ایدر . بو خسته لك اك زیاده بوغازده کوریلور . بیاض بیاض قان پارچه لری کبی برطاقم بره لر حاصل اولور. بوغازی طیقار. بویله جه انسانی بوغارق اولدیرر. بوکون بوکا قارشیده برسروم بولدیلر . بوخسته لکدن اوللری پك زیاده تلفات ویرلدیکی حالده بوکون تأثیر مخوفی ایچه آزالمشدر . بوده آنك قانی انسانه شرینغه ایتمکدن عبارتدر . سروم دیه قانك صو قسمنه دیرلر . اصول تدارکی شویله در :

انسانده حاصل اولان او بیاض بیاض پارچه لری یعنی قوش پالازی میقروبلرینی ازدکدن صکره بر آز شرینغه ایدرلر . آت بوندن برمقدار خسته لنیر. صکره ایپله شیر بوصورتده آنك وجودندن کچدکدن صکره قوش پالازینك دفعی ایچون غایت کوزل بر دوا اولور . اکر بویله بر آتك قانی آلنه رق انسانه شرینغه ایدیلورسه بوخسته لکدن اثر کورولمز . بوندن ماعدا بوغمه جه اوکسوروکی دینیلن ، اك زیاده چوجقلرده حکم سورن برخسته لق دها واردرکه بوکا طوتیلن چوجقلر خروس کبی اوترلر یاخود حاولامغه باشلامش کوپك کبی باغیررلر. اولاغشی ایتدکدن صکره اولدیرر .

قره حما تیفوس عسکری خسته لکلریده امراض مستولیه دندر . تیفوس عسکری اك زیاده اردوکاهده بولنان عسکرلر آره سنده حکم سورر . آز بر زمان ظرفنده هرطرفه سرایت ایده رك پك چوق تلفاته باعث اولور. بوکا قارشی چاره اردوکاه موقعنی تبدیل، طهارته، نظافته دقت ایتمکدر .

باصور دخی مستولی برخسته لکدر . بوخسته لك اك زیاده مزدحم نقطه لرده حاصل اولور. میقروبی واسطه سیله انساندن انسانه سرایت ایدر . وبواك زیاده عسکر آره سنده اردوکاهده ظهورایدییوردی . زیرا : اوللری

مابعدی وار

بررسم دلپذیر محب ارقه سنه

— ١ —

چهرهٔ تابشورك ایما ایدر ،
انتظام صدر جوهرداریکی .
وار اول ای روحم ، رفیقم ، قارداشم !
کورسون عالم بویله بیك آثاریکی

— ٢ —

نظرهٔ عصمتورکده پارلایور ،
پرتو حب وحقیقت دمبدم .
وار اول ای روحم ، رفیقم ، قارداشم !
قلب پاکك کورمسون عالمده غم

— ٣ —

بر عمود نور عصمتدر دییور ،
قد واندام دلارامك کورن .
وار اول ای روحم ، رفیقم ، قارداشم !
دائم اول رسمك کبی پرشوق ، شن

ممدوح

عقلسز کله بك

وقتا که اقشام اولدی . بالطبع لوازمات بیتیه صره سنده بولنان موملر ، لامبه لر یاندی . ادمسی براز کچدکدن صکره مومك اطرافنده بر کله بك طولاشیوردی که : علوك براشاغیسنه اینوب برده بوقاروسنه طوغری چیقه رق اوینیوردی . بو صره ده بردن بره علوه چوق یاقلاشمش اولملی که : او آنده قنادلری یانوب همان ماصه نك اوزرینه دوشیوردی . قالقمق ایچون هر نقدر چالشوب چبالادی ایسه ده چه فائده که فوق العاده اجینه جق بر صورتده یاندیغندن اولدی . کوز کوره کوره تهلکه یه نیه قوشدك ؟ شاشمین وچیلغینجه سنه نیه علوه کندینی آتدك ؟

(عبرت)

چوجقلر ! اشته شو بیچاره کله بکدن عبرت اله رق موم ، لامبه ، کبریت ، آتش ، سیغاره وسائر بو کبی یاقیجی ماده لرله اوینامقدن قطعیاً اجتناب وحذر ایدك . معاذاه بیوك بیوك فلاکتلره اشته بو کبی اوفاجق شیلر سبب اولور .

مهندسخانهٔ برئ همایون اعدادی اوچنجی سنه سندن مرادپاشالی :
ع . صلاح الدین

« چوجقلره مخصوص غزته » نك تفرقه سی ١٦

ادبیات چیچکلری

ادبی ، اخلاقی رومان

محرری : الیاس سکوتی

—

(رفیق عالی بکه)

— ١ —

صالونده :

معتبر « آونك ازهار » ك الواح دلفریبنی تماشا ایله مشغول بولونان سرمحرر پرتو بك ؛ غزته لرك برینی براقوب اوبرینی آلمق صورتیله هپسنی الدن کچیرن اداره مأموری علی انور بکه ، متحیرانه صورییوردی :

— نرمی بك نره ده ؟ دوقتور ! . . .

شمدی ، نزهت . . علوی . . بسیم بکلرده هپ بردن پرتو بکه اشتراك ایتدیلر ! سؤال ، لطیف بر نقرات کبی ، تکرر ایتدی :

نرمی بك نره ده ؟ دوقتور ! . . .

انور ، غزته لری ، کلیشی کوزل ، براقدی ! صوکره غملی غملی ایچنی چکدی ، و سکون ایله جواب ویردی :

— غالبا بك اوغلنه چیقدی ؟ مینی مینی منوری ایچون . . .

قرة العینی . . متمم حیاتی اولان برجسم لطیف ، بر روح ناکام ، مینی مینی ، قدسی برمعصوم ایچون بر محفل ادبدن چیقمش ، برغم ساری ایله ، قامسله سنی باشنه چکمش، یوکسك قالدیرمی، آهسته بسته چیقیور . . . چیقیور . . .

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

تولید ایلر. بوسببدن ممالك حاره اهالیسنك همان کافه‌سی صفراوی المزاجدرلر.

۳ — اعضای تناسلدر. یازین اعضای تناسل چوق افرازات حاصل ایدر. بوایسه وجودك ضعفیتنه وطولا ییسیله مدت عمرك تناقصنه سبب اولور. بوسببدن ممالك حاره اهالیسی وقتندن اول اختیارلارلر. وزمانی کله‌دن ترك حیات ایدرلر. بونك ایچون ممالك حاره‌ده وفیات زیاده اولور. فقط وفیات درجه‌سنده ذریت اولدیغندن وفیات ایله تولدات یکدیکریله تقابل ایده‌رك انسانك مقداری محافظه ایدلمش اولور.

٤ — بین‌در. فعالیت تامه اوزرنده بولنور. قوهٔ ذکا تزاید ایدر. ایشته بوسببدندرکه دنیاده اك ذکی آدملر ممالك حاره‌دن ظهور ایتمشدر. حتی ازمنهٔ قدیمه‌ده عربلر بتون جهانه خواجه‌لك ایتمشدر برده انسانك اورالرده افراط ایله وظیفه کورمسی بعضاً جنتی دعوت ایدر. ایشته بوسببدندرکه اك زیاده دلیلر ممالك حاره‌ده کورولور. حرارتك تحت تأثیرنده وظیفه‌لری تناقص ایدن اعضالردن برنجیسی معده ایکنجیسی باغرصاقلردر. معده وباغرصاقلرك وظیفه‌سی تناقص ایدنجه اشتها آزالیر. انقباض حاصل اولور. انسان یمز، ایچمز اولور. بوسببدن طبیعی وجود ضعیف دوشر. ایشته بونك ایچون ممالك حاره اهالیسی اشتهایی کتیرمك اوزره بهارات استعمال ایدرلر. بهارات ایسه مخرش اولدیغی ایچون معده‌یی تخریش ایده‌رك پك چوق فنا خسته‌لقلر تولید ایدر. ممالك حاره‌ده انسانده تناقص ایدنلردن بری ده حرکتدر. انسان چوق حرکت ایده‌مز. حرکته بطائت چوکر بطائت ایسه طبیعی حرکتی تعطیل ایلر.. حالبوکه حرکتك صحت بدن اوزرینه پك بیوك تأثیری واردر. هر حالده محافظهٔ صحت ایچون حرکت ایتمك لازمدر.

ایشته ممالك حاره‌ده وقوعه کلن خسته‌لکلر علی وجه الاجمال تفصیل ایدلدی. بوندن صکره بونلره قارشی یاپیله‌جق تدابیردن بحث ایدیله‌جکدر:

— ممالك حاره‌ده باشلیجه ظهوره —
— کله‌جك خسته‌لکلره قارشی —
— تدابیر صحیه —

ممالك حاره‌ده اك زیاده یمك خصوصنه دقت ایتملیدر. انتخاب اولنه‌جق یمکلر هم خفیف، هم ده بسیط اولملیدر. اك ایی غدا ات ایله قاریشیق سبزه‌در. ات وجودی بسلر. سبزه ایله قاریشیق اولورسه هضمی قولای اولور. آندن کله‌جك فنالغه قارشی قوپار. یازین صیجاق زمانلرده انسانك غدایه پك آز احتیاجی واردر. زیرا: اشتها پك آز اولدیغی کبی صرفیاتی ده پك آزدر. ممالك حاره‌ده یمك نه قدر آز ینیلیرسه او قدر موجب استراحتدر. چوق ینیلورسه ضرری طوقونور. معده باغرصاق خسته‌لکلری حاصل اولور. ممالك حاره‌ده بهارات چوق قوللانیلیر. بونك بر آز فائده‌سی وار ایسه ده مضرتی ده درکاردر. آز استعمال اولنورسه هضمی تسهیل ایدر. کثرت استعمالی مضردر. بوندن ماعدا ممالك حاره اهالیسی تازه واکشی یمشلری چوق یرلر. بوکبی محللره یکی کیدنلر آنلره باقیوب آز یملیدرلر. زیرا: چوق یمش ینیلیرسه باصور یاپار. معده‌یی بوزار. صولوجان کتیره بیلیر. اکر پك اقتضا ایدرسه برایکی دانه صغوق یمش یملیدر. مشروبات ده شایان دقتدر. صولر غایت تمیز، براق، صاف، بسیط یعنی هر شیدن عاری اولملیدر. چونکه ممالك حاره‌ده صو دها چابوق تعفن ایدر. بونك ایچون اك مناسب اولان

مابعدی وار

اجسام موازنت وضعیتندن انحراف ایتدیرلدیکی حالده همان اسکی حالنه کلیر. برصالنجاغك سکونتده طورمسی موازنت مقرره‌دن بشقه برشی دکلدر. چونکه موازنتندن آییروب صاللاسه‌ق ینه اسکی موازنت حالی اخذ ایدر. بویله معلق اولان وموازنت مقرره ایله متصف اولان برجسمك مرکز ثقلتی نه‌قدر آشاغیده اولورسه وموازنت مقرره‌ده بولنان فقط بر یره استناد ایدن جسمك مرکز ثقلتی نه‌قدر سطح استناده یقین اولورسه مقرره‌لکیده اوقدر زیاده اولور.

موازنت غیر مقرره — موازنت حالندن انحراف ایتدیریلنجه بردها اسکی حالنه کلمیان جسمك موازنتیدر. مثلا دوز برسطح اوزرینه برقورشون قلمی طوردیریکز. الکزله جزئی تماس ایتسه‌کز همان ییقیلیورر. ایشته بونکده موازنتی بر موازنت غیر مقرره‌دن عبارتدر. بو موازنتده‌ده مرکز ثقلت سطح استناده نقدر اوزاق اولورسه غیر مقرره‌لك اوقدر تزاید ایدر.

ع. توفیق

برقهوه دیلنجیسی

دیلنجینك بری هر صباح ایرکن سوقاقلره دوشوب آوازی چیقدیغی قدر باغیره‌رق قهوه دیلنورمش.

ینه برصباح محله آره‌سنده کندوسنه برقنجان قهوه ویرلمسی ایچون شو قطعه‌یی آواز بلند ایله اوقومغه باشلار:

قطعه

ای مروت صاحبی برقهوه یاپش پاره‌جك
لطف ایدك زیرا توکندی بنده‌کی تاب وتوان
بریودم قهوه ایچوندر ایتدیکم بوسرفرو
یوق کوزمده منقر اصلا ایسته‌م برذره نان

دیلنجینك آوازندن برتریاکینك افیونی پاطلایوب همان پنجره‌یی آچار وجواب رد اوله‌رق قطعهٔ آتیه‌یی اوقور.

قطعه

ایتدك یوزکی قهوه کبی سیم سیه ای کس
زقوم ایچه‌سین یا بونصل ذل سؤالدر
قارنك طوق ایسه یتمدیمی ایشته بونعمت
شاشدم شوسنك عقلکه یارب بونه حالدر

مرتب. خ

«چوجقلره مخصوص غزته» نك تفرقه‌سی ۱۷

ادبیات چیچکلری

محرری: الیاس سکوتی

— ۲ —

روح کریه‌بار..

قار، او باران منجمد، بالای آسماندن، بیاض کلبك شکلنده دوکولورکن او، زواللی نرمی! شام شتانك سمای اغبراری التنده محترزانه خطوه‌لرله متصل یورییور.. یورییور... رهکذر خسرانزده‌سنی بر ردای سفید ایله اورتن برقپاره‌لره اصلا اهمیت ویرمیوردی؟

میتی مینی منوری ایچون...

قار یاغیور!

صر صر بیخ افکن، مدید نالشلر.. اندوه غریولرله هبوب ایدییور، چیرپینه چیرپینه یوکسه‌لن.. سقوط ایدن سیمین کلبکلری صاووریور، صاووریور...

صوقاقلر، بیاض کللر.. بیاض قاملیالرله اورتولمش، هرسو.. مستور پردهٔ سفید ماتم... کائنات، بو عظیم بوشلق، بر سکونتکه نائم ایچنده پنهان وزار هجران... کوزلر اومرآت تمثال دل، برقاچ خطوه اوته‌سنی تعیین ومشاهده‌ده مضطر قالیور... هر آدیمده سنده‌لنمك، دوشمك تهلکه‌سی بدیدار... کاه بر آرابه، برهیولای متحرك کبی، کچیور.. دیده‌دن نهان اولیور، کاه بر آدم، بطی حرکتلرله یورییور، یورییور...

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

مرجحا قشله لرده قوللانيلير . دوكه سو بالر چابوق ايصنير ، چابوق صنور ، چوق ايصيديله جق اولورسه حامض قاربون ، انتشار ايتمكه باشلارکه کلياً مضمر در . هوايی قورودور . پيس قوقار ، انسانك تجرات جلديه سنی تسريع ايدر . لكن اوقاق برتدبير سايه سنده بوحذورلر برطرف اولور ، دوكه سو بالرك حامض قاربون نشر ايتمی بونلر دو كولورسكن توكيلرينه كور توزی قاتيلمسندن ايلری كلير . كور توزی ايسه حامض قاربون نشرايدر . لكن قزيل درجه‌يه كتيرلزسه بوحذور دفع اولور . ايكنجی برحذور صابيلان هوانك تورومسی ده سوبا اوزرينه قونيله‌جق بر سو قاتيله برطرف ايديلير . آنجق بورادە شايان دقت برقاچ شی واردر . صوبالر دائما قپو ويانجره‌لره ناظر اوللیدرکه هوا كله بيلسين . اوطه‌نك ايصنمسی بورولرك طولی وعددیله متناسبدر . زيرا بونلر اطرافده كی هوانی ايصيديرلر . بورولر واسطه‌سيله هوايه برجريان مخصوص ويرمليدر . طبيعتاری يه چيقان يوزينك اوجی ديوارلردن مرتفع اوللیدر . اوجی اوزرينه بر ميل اطرافنده دوتر برشاپقه قويملیدر . پرده صوبا بورولرينك اوزرنده برآناختار بولنور . [بعضلرنده بولنماز .] بوده صوبا ايچنده كی آتش ياندقدن صكره حرارتك ضايع اولمامسيچوندر . حالبوكه صوبا درونسنده قالان آتش دخی بر متغال مقامنه كچه جكندن عين مضرت حصوله كلير . بعضاً ايی يانماز . ايس حاصل اولور . بو سببدن بوآناختارلری صوبالردن قالديرمليدر . صاج صوبا چوق چابوق چورر . چابوق ايصندينی كی چابوقده صنور . استعمالی موافق دكلدر . بوكون كرك بزده . كرك آورو پاده اك زياده صوبالر قوللانيلير . لكن قعو شارده برر ترمومتره بولندرلمسی الزمدر . شويله كه : درجهٔ حرارت يكرمی بشی كچمه‌ملیدر . چونكه نفرات اويونجه كيجه‌لين دفعهٔ قفوش صوغور . مضرت حاصل اولور . آنك ايچون برقفوشك درجهٔ حرارتی ١٦ ° ١٨ اولمسی كافيدر . حتی درسخانه لرده بيله بويله اوللیدر . زيرا دفعهٔ طبيعتاری يه چيقيله‌جندن روماتيزمه لرك انواعی حصوله كلير .

٤ — قالوريفر اصوليدر — قالوريفر برمكنك ياسجاق هوا ايله ياخود صو بخاريله ياخوده سيجاق صو ايله ايصنميدر . بونلرك هپسنه بردن قالوريفر ديرلر . لكن بونك ايچون ايشدا ممكن پايانلرکن پكا موافق پايمالیدر . [قالوريفر حامل حرارت دينمكدر .] قالوريفر سكره دن ممكنه ادخال واعمال اولنه‌ماز . حاصلری ايصتمقده‌اولديغی كی هم جرم هم ده حلوالری ايصيتير . دوار آراسنده بر برينه موازی اوله رق متعدد بورولر كچر . بورولردن صوكچركن ايصنمش اولد يغندن حتی ده ايصيدير . ايشته دائره لره ده بويله پايلیلر . ايچه بورولرك كافه سی بيوك بر بوری ايله آلت قاتده كی محراق نقطه سنه ربط ايديلير . اكر بنا هوا ايله ايصيديله جق اولورسه براوجی خارجده كی هوا ايله ديكر اوجی آلت قاتله اشتراك ايتديريلير . آلتده براوجاق يافاز ، هوا ايصنير . هرقفوشه بر موصلق ويريلير . بونلردن هوا غازی كی آچيلديغی زمان صيجاق هوا كيرر ، ايصنير . لكن صو بخاريله ايصنمق لازم ايسه آلتده قزغانك آلتی ياقيلور . بو قزغانك درونی صو ايله دولودر . قازغانك اوزرينه حونی شكلنده بيوك بربوری قونمشدركه حاصل اولان صو بخاری پورادن ديكر بوريلره وبو صورتله بنون دائره‌لره كيدر . اورالريی ايصيدير . اك مقبول اولانی صو بخارلی قالوريفرلر در . دكلدر . هوانك ايچنده صو بخاری تناقص ايدر . هوا يابس اولور . تخرانمز زياده اولور . بووجه ايله ضيق نفس خسته‌لكی حاصل اولور . قالوريفر اصولی بر چوق محسناتی جامعدر . بر نقطه ده او چاق اولمغله مختلف محالرده اوچاق بولنمق آرا سنده اداره جه يك چوق فرق وار در . قوقوده اولماز . آشاغيده كی اوچاقده معدن كوری ده قوللانيله بيلير . معدن كوری دها چوق حرارت حاصل ايدر . قيشين مكتبك هر برقفوشنده ، درسخانه‌سنده آيری آيری صوبالر يانار . صوبانك ياخود مايه‌ی وار

— مسيال طالانه —

شاد — سامی قردشم ، بودنيادە يالكز «بيلمك» دينيلان شی انسانی اكمال ايتيورمش . بومصدره ديكر برمصدر دها علاوه اولنه‌جق اولورسه او زمان مقصد حاصل اولاورمش .

سامی — نه‌دمك ؟ بيلمك مصدرينه دها نه كی شی علاوه اوله بيلير ؟ بيلمك تحصيل علوم ايله اولور تحصيل علوم ايدن‌ايسه انسان كامل صفتی احرازايدر . ثم بيلديكم بويله .

— ثم بيلديكم‌ده اويله ايدی . فقط كچن كون بك بابامله ديكر بر رفيقی قونوشيور لردی . سوزلرينه دقت ايتدم . رفيقی بك بابامه « تحصيل علوم انسانك استعداد دينی آچار . انسان مثلا برحد معينه قدر تحصيل ايتدكدن صكره بر ويا برقاچ علمی بيلمش ، اوكرنمش اولور . فقط برآدم برقاچ فنی اوكرنمش اولمغله هيچ بر زمان تكمل ايتمش اولمز . برحدمعينه قدر تحصيل علوم ايدنلر اندن صكره اكلامق سايه سنده كندكنده تكمل ايدرلر . » ديدی .

— بوتكملك حد غايه‌سی يوقمی ايمش ؟

— يوقش . انسان نه قدر چوق بيلسه او قدر چوق شی اكلاردمش ، حتی اك عالم ، اك فاضل آدملر بيله اك زياده اختيار اولدقلری حالده دخی حالا اكمل اولمق ايچكده ايمشلر .

— دمك تحصيل علوم وكمالات ايتمك انسانه بالكز اكلامق ، برشيئك حقيقت وماهيتی تقدير ايتمك اقتداری ويريور .

— بالكز او اقتداری ويرميورمش . مبادیٔ علوم ذهنه يرلشديرمك صورتيله انسانده بر سرمايهٔ اساسی تشكيل ايدييورمش . بوسرمايه‌نك تاجری ، يعنی ايشلديجيسی‌ده اشته اكلامق ، هر شيئك ماهيتنی تدقيق وتقدير ايلمك اقتداری ايمش . يعنی انسان علوم ايتدا- ئيه‌يی اوكرندكدن صكره ارتق اكلامق سايه‌سنده كندی كندينه تحصيل ايدرمش . فقط نه‌وقته‌قدر بيليورميسين . اولونجه‌يه قدر .

— مبادیٔ علوم ديدكلری هانكيلری ايمش ؟

— ها اوراسی‌ده ايضاح ايده‌يم . سكز اون سنه ودها زياده تحصيل ايدنلر يعنی اك بيوك پردارالفنوندن على الاعلا شهادتنامه الهرق نشأت ايليانلر اشته علوم

ادبيات چيچكلری

محرری : الياس سكوتی

— ٢ —

روح ترانه‌دار . .

قار ياغيور !

نرمی بك ، شمدی . . ايوب . . غلطه . . اسكدار . . مرمره‌يه ، آه ، مرمره نك او معرضهٔ بی پايانسه . . نظارت فوق‌العاده‌سی اولان بيوك كاركيرلرنك ، اوچنجی قاننده ، بر اوطه‌ده ، آياقده . . . اللری ، اوشومش . . موسمور اولمش اولان پار ماقلری يلكنك جيبنده . . .

يانجور آچيق . . . . . .

وبوصحنهٔ ماتمه قارشو ، برروح مكفن . . بر حيات شكسته كی ، بيتاب وناتوان . . . بوتون بونلری ، بوتون بو الواح بارده يی ، سكونت عميقهٔ شام ايچنده ، دورا دور تخيللر ، تفكرلر آره‌سنده تماشا ايدييور . . دريای فكرتك عميق ، نايا قعرينه داليور . . .

رياح ريكستان نتنا . برصولت غضوبانه ، برهجوم پيا پياپه اسپور ، اسپور . . ياز يخانه نك اوزرنده بولونان ترجمه ، فرانسزجه ، آلمانجه رسائل واوراق موقوته‌يی برى برينه قاريشديرييور . . قارمه قاريشيق ايدييوردی .

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

سيجاق يتاقلرندن ترلى وجودلريله اورايه قدركيدرلرسه سوئوق آيرلر . يوسيدن قوشدن يك اوزاق اولهماز. ياقين اولورسه قوشمده طورملماز . انسان شدتله مضطرب اولور . بعضارى ده ديرلركه آپدستخانه قوشلره ياقين فقط بناسى آيرى اولملدير . بونكله برابر ممكن اولورسه قوشلره مخصوص آپدستخانه لر كوندوزه مخصوص اولانلردن آيرى اولملدير . يعنى هرقاندة كى آپدستخانه لر بشقه اولملدير . بو آپدستخانه لر اصل قشله قاتلرينه پك ياقين ياخود ايله مربوط اولملدير . خلاصه : آپدستخانه لغمندن بيوجك برصو جريان ايتملدير . ايشته مكتبمزك ايدستخانه لرى بوقواعده موافق اولديغندن اى دكلدر . مواد متعفنه انسانى يه باغى تمجيز ايدييور. آپدستخانه نك اك زياده قوقان قسمى قوبوردركه لغمله مشتركدر . بو سيدن قوبورى قپاملدير . بعضاً قوبوره برسو ياپ پرلشديريلورسه ده آرالقلردن قوقوينه سرايت ايدييور. قوبورك آلته برسيفون قويملدير . يكى پاپيلن بنا لرده بولنور . فقط صوبنى تجديد ايتملدركه قازورات اورادە قالماسون . [مدققى بر آدم اك كوچوك برشيئى بيله دوشونملدير .] بونك ايچون طاوانه برصو دپوسى پاپارلر . برمجرا واسطه سيله سيفونه پرلشديريلير . ايچى چكيلرسه خزينه ده كى صو شدتله سيفونه كيرر . آنى تميزلر . احتياطاً برده هوا بورويسى قونور . بو كون اكثريا بونوع سيفون مستعملدر . آپدستخانه لرده ادرار محللريله اصل تمشالر آيرى اولملدير . ادرار محللرى خفيف مبلده اولملدير . دائمى اولەرق دروتندن برآز صو آقملدركه اورامى هروقت تميز طورسون قوقماسون . ادرار محللرنده دفع حاجت ايدبلير ايكن صچرامسون دى به اكثريا ديواره طوغرى ادرار سوق ايدبلير . فقط ديواردە بولنه جق اوفاجق دلكلرده ، كيرينتى ، چيقينتى لرده ادرار طوپلانه رق اورامى عادتا بيوك بر منبع مضرت اولور . ايشته بوكا چاره اولەرق ديواره برچوق دلكلى ربورى اوزاتيلوب اشبو بورى واسطه سيله ديواره بتون اوقسمنه صو سرپيلەرك مضرت محو ايدبلير . بو پك كوزل بر تدبيردر . برده خلالرده آياق باسه جق يرلر پارمقلقلى اولملدير . برده ماكه ولملدر . وبده سنه باصباجه ايتملى . قالفنجه بر سيرينوب اورامنى تميزلمليدر . دائم تمفن اولەرق : آيده قيناق . سولفات دوفر محلولى [زاج قيريسى] كبريج قياغى بولديرملدير .

٢ — مطبخلر — بوآره شمدى احتياجلر ودركدر. فقط كندياري خلالر كبى برمنبع تعفندرلر . برطرفدن پك بخارلرى، ديكر طرفدن فازلره بولاشيق صولريله قوقولرى انسانى متضرر ايدر . مطبخلرده اكثريا بتالرك آلت قاتلرينه پاپيلير . فقط تمكن مرتبه قوشدن ٢٠ : ٣٠ قدم اوزاق اولملى . روزكار استقامتى نظر دقته آلملى . فقط ايچنده بوله حق يماقلر ، آشجيلرك ده محتمل محافظه سى ايچون ديوارلر يش متره مرتفع اولملى. سطح داخليسى دوز پنجره لر متناظر وبيوك اولملى . زمين دوز چيمنتو ايله ياخود طاشله دوشمه لى . برآزده ميللى بولنملدركه اورالرده صولر تراكم ايتمسون . برده مناسب بر برده بر موصلق ، بيوجك دليكلى طاش بولنملدر . آپدستخانه دن زياده تعفن ايدن بولاشيق صولريدر . بو سيدن اودليكلى طاشك آلنه برده سيفون پرلشديروب سيفونك آغزينه ايسه برسوزكچ قويملدير .

اوجاقلر — هرحالده باجانك آلنه تصادف ايتملدير. باجانك دومانى ايچه چكه بيلمسى ايچون قه تطبيقاً پاپيلملى . مرتفع ومخروطى اولملى . بوقاريسى قپانملى . درت طرفه برردليك آچملدركه دومان سريستجه چيقه بيلسين . برده اوجاقلرك وضعيتى نظر مطالعه يه آلملدير. آز اودون ايله چوق حرارت حاصل ايتملى . بو كون بونك ايچون برطاقم قزغانلر وتجربه لر ايجاد اولنمشدركه قپاقلرى غايت امتزاجلى اولەرق قپانير . يمكك بخارى چيقمه ماز . يمك غايت نفيس اولەرق پيشر . ذاتاً يمك نه قدر آغير پيشرسه اوقدر لذيذ اولور. برده مطبخك

مابعدى وار

چوجقلره مخصوص

حيجكى فنى هفته مكتوبلرى

٢

« رنك نه دمك ونه دن حاصل اولور ؟ »

— بوكون ديكمز رنكلر نه دن حاصل اولوبور ؟ اساساً بونلرك رنكلرى وارميدر ؟

— احسام طبيعيه نك فى الاصل رنكلرى يوقدر . رنكلى كورنمارى ضياء تشمشدندر. جسملرك سطحلرى اوزرنده ضيانك صورت انتشاريه كوره مادى، قرمزى، موره ، يشيل كبى رنكلرده حاصل اولور .

— رنك دنيان شئ اجسامك اجزاى فرديه سنك طبيعتنه نابعمى ؟

— يك آز نابعدر. جسمده هيچ برتبدل اولمدينى حالده كندوسى تبدل ايدر . آچيق برهواده صدفى بر تخته پارچه سنى ؟ آلتون صاريسى ، آلتين برطاقم رنكلر كوربلور . حال بو ، كه صدف ارغوانيمدر ، ماويميدر ؟

— خاير .

— ايشته شيا مختلف صورتده منعكس اولورلرسن راصدك مسافه سنه و وضعيته كوره شو سويلديكمز الوانى عرض ايدر .

— بعضى جسملرك رنكلرى چوق مدت باقى قالبور نه دن ؟

— اجسامك سطحلرنده اولان انتظام جزئى كيفيتى برجسمك لون مخصوصنى تمديد ايدر . اكر بو انتظام اجزا تبدل ايدرسه لون جسم همان تبدل ايدر .

— طوغرى . . كلجمك چيچكى شروب ياغى ايچون ازيسور دق ، آل رنكى قويو شرابى يه تحول ايتدى. دمكله برجسمك اجزاء فرديه سنك انتظامنك بوزلمسى اول آنده رنك اصليسنك تبدلى موجب اولورمش آكن نه دن ؟

— آشكاردركه انتظام جزئى تبدل ايدنجه صورت انعكاس دخى تبدل ايدر .

— پك اعلا . ضياء شمسك جسمله رنك ويرديكى اكلادق . فقط بزه نيچون بورنكسز كورونيور .

(پرده لرى اينمك قرانلق بر اوطه يه كيريلير . . فقط بر پرده دلينمش ، شعاع شمس اورادن قرانلق اوطه نك ايچنه كيريور . .)

— ايشته باق . . ضيانك استقامت وارده سى اوزرينه دوز برجام لوحه سى قويويورم . بر تبدل كوربيورميسكز ؟

— بش جسملرك رنكلرى چوق مدت باقى قالبور نه دن ؟

— اجسامك سطحلرنده اولان انتظام جزئى كيفيتى برجسمك لون مخصوصنى تمديد ايدر . اكر بو انتظام اجزا تبدل ايدرسه لون جسم همان تبدل ايدر .

— طوغرى . . كلجمك چيچكى شروب ياغى ايچون ازيسور دق ، آل رنكى قويو شرابى يه تحول ايتدى. دمكله برجسمك اجزاء فرديه سنك انتظامنك بوزلمسى اول آنده رنك اصليسنك تبدلى موجب اولورمش آكن نه دن ؟

— آشكاردركه انتظام جزئى تبدل ايدنجه صورت انعكاس دخى تبدل ايدر .

— پك اعلا . ضياء شمسك جسمله رنك ويرديكى اكلادق . فقط بزه نيچون بورنكسز كورونيور .

(پرده لرى اينمك قرانلق بر اوطه يه كيريلير . . فقط بر پرده دلينمش ، شعاع شمس اورادن قرانلق اوطه نك ايچنه كيريور . .)

— ايشته باق . . ضيانك استقامت وارده سى اوزرينه دوز برجام لوحه سى قويويورم . بر تبدل كوربيورميسكز ؟

ادبيات چيچكلرى

محررى : الياس سكوتى

— ٢ —

روح ترانه دار . .

او طالعسز نرمى . . مينى مينى منورى ايچون ، سامعه سنى ، وجه پريشانى . . مهيب چيغلقلر ايله تخريش ايدن طيرمالايان روزكارلره . برف زرينلره ، آه ، او ازهار طبيعته بياض كللره ، بياض قاملياره اصلا اهميت ويرمييوردى ؟ .

قار ياغيور !

اوچهره ، اوح ، اوفروغ آفتاب . . آره سنده ، نرمينك حيات شعر نوشينى تغسير ايدن و افق كريزانك سياه بولوطلرى قارشيسنده تجسم ناى ملاحت اولان او نور چشم جان ، او كابن نوبهار ! هر برى ، بر اكليل نباهت كبى ، پارلدايان بولوتلو بار فضا ، آه ، بو بياض پرتولر . . . . .

دوقتورك ، هوا ذراتى اهتزاز اينديرن ، صوك پايتره سى واصل سمع رقتى اولور كن ، بر رؤيا يى مهم كبى ، ابر ملال ايله منسى اولان آوان شبابنك تحسسات ناپايدار يله دلخون ايدى ، بوتون نير آمالى ، نقش بر آب كبى ، اهول ايتمش . . بر سعادت مخيله يه منقلب اولمشدى ؟ . شمدى دالغين ، سسونوك نظرلرينك طيف سياهى ايچنده جلوه بروز اعتلا اولان او رقرق خيال نازكك طيراتى ، آمانيلره رشك آور

مابعدى وار

انسانلرك نفسنه لازم در . انسانلرك ، كوزه ، دكز حيوانك حياتي ديكدر . سلماتي آچيلير ، توپلري پارلار . وجودي سعيولر . خلاصه : حيوانلر انسانلر قدر مهمدر . الك زياده خدمت ايدن ، الك تهلكه لي زمانلرده انسانه الك صادق يار اولان بارکيردر . پك حساس ، ذكيدر ، غيوردر . محاربه ده پيوك ايشلر كورور . مقبوليتدن ناشي مظهر مديحة پيغمبري اولمشدر . حيوانه دوست كي باقلي ، دشمن كي پيتلي در .

عسكري خسته خانه لري — بونلرده قشله لر كيدر . مواقع انتخابنده الك زياده كوزل برموقع انتخاب ايتمليدر . مفرح ، هوادار ، منفرد ، مرتفع اطراقنده باغچه اولمليدر . صوبي كوزل ، بول اولمليدر . خسته خانه‌لرده پيك درلو مرضلي خسته لر ، لابه ، اجزا ، بولاشيق صولر وسائر پيسلكلر هوايي دها آز زمانده افساد ايدرلر . قشله قفوشاريله خسته خانه قفوشاري بيتنده پك چوق فرق واردر . خسته خانه قفوشاري دها كوچوك اولمليدر . تكعيب هوا آدم باشنه ٢٤ متره مكعبي اولمليدر . خسته خانه لر بودروم قاتي اوزرينه برقات يابيلمليدر . هر بر خسته‌لك ايچون آيري آيري قفوشلر يابيلمليدر . بيلديز ، فرانسز خسته‌خانه‌لري كبي .

— اغدية انسانيه —

وجود انسان بروابور ماكنه سنه بكزر . او ماكنه ايشله مك ، يورومك ايچون نه يه محتاج ايسه انسان ده آنلره محتاجدر . ماكنه : كور ، هوا ، صو آليور . انسان ده بونلري آليور . انسانك بدنكي يمكلر كوردر . آغزندن ، برونندن ابي هوا آليور ؛ فنا هوا ويرر . هله قيشين آغزندن ، برونندن ايسترم ده ويرر . آغز ايله برون بجا وظيفه سنى كورر . وابوردە بر ماكنيست وار در . انسانده ده اوماكنيست قوة حيانيه در . انسان غدامى اولان كوريني اوچ نقطه دن آليور . معده نلردن ، حيوانلردن ، نباتاتدن آلنان مواد : صو ، املاحه ، آزوت ، قاربون ، لوسفوردر . هر بادى ايچديكمز سودكه معدنيلدن آلنمقده در . بونى داغلر غريدن طوغريدن يه آليوز وياخود بك ايله يوقاريدن ترم بدنمزك اوچنده ايكيسى صودر . املاحه ده واردر . فوسفور ، كبريت وسائره مركباتى هپ املاحه در . بونلرى ده صوايله برابر آليوز . كيكلرمز كيرچندر ، يانسه كيرچ اولور . دينك املاحه يى ده معدنيلدن آليوز .

آزوت — آزوتك وظيفه سى وجودى تعمير ايتمكدر . تركيبزده بولنان آزوت مرور زمانله ضايع اولور . يرينه طيشاريدن آزوت آلمغه مجبوريز . بر عمله بر خانه‌يى تمل تعمير ايدييورسه آزوت دنى وجودمزك اوبله برمعماريدر . آزوتى هم نباتاندن ، هم ده حيوانلردن آليوز .

قاربون — بونك وظيفه‌سى باتقدر . طيشاريده كمور تمل ياتيورسه داخل بدنده اويله جه يانوب حرارت حاصل ايدر . قيشين حرارت هوا تناقص ايتديكندن آتش ياقارز . تاكه حرارت داخليه مزى محافظه ايتمش اولهلم . قاربونى ده نباتاندن وحيواناندن آليورز .

نباتات وحيواناندن آلنان مواد غدائيه — حيوانلردن ات ، سود ، يمورطه ، يال در . نباتاندن — حبوبات ، بقداى ، آرپه ، چاودار ، مصر ، پرنج ، فصوليه ، بقله ، قباق ، مرجمك ، تازه سبزه‌لر ، پانانس ، ير الماسى ، منطارلرايله زيتون ياغى ، شيرلان ياغى ، سيسام ياغى ، بادم ياغى ، شكر [پنجاردن معمول] نشاسته ، دقيق وسائره در . برانسان بوغازينه كيرن مواد غدائيه‌يى بيلمزسه انسان دكلدر . بونلرك نه ايچون يندكلريني بيلمليدر . كور كورينه يمك اولماز . ز بونلرى بيلهمدكمدن كز دن ناشى وقتسز اختيارلامقده يز . برده ١٠٠ خسته دن ٩٠ ى معده دن شكايت ايدييور . بونلرده هپ حفظ الصحة تعدى يى بيلهمدكلرندن ايلرى كلير .

مابعدى وار

خورشيد شباب ايلر زمانه ،
بچاره هوز ظلام ايچنده . .

. .

ارباى ايدر بوفكرى اثبات :
تحصيل ايله در بوتون كمالات .
بى فائده شهه‌سز خيالات
شاعر اولونورسى بويله . . حيهات

٢٦ تشرين ثانى ١٣١٥

عزيز هدايى

بچوك بندلر

برارقداشك حقيق دوست اولوب اولديغى اكلاشيلجون لااقل اون‌سنه زمان ايستر .

— انسان بارمغه الكزياده اختيارلانده محتاج اولور .

— ازدواج زمانى حلول ايلديكى حالده تزوجدن استكاف ايدرك سفاهت اغورنده پاره صرف ايدياتلر بوبالمده متريحانه عمر كچيرمك ايستيهاتلردر .

— انسانلر ايچون عائله ايچنده يشامق سعادت ، عكسى حالده امرار حيات ايتمك بدبختلقدر .

— لوقنطه‌لرده طمام ايدنلرك هم عمرلرى آزالير هم ثروتلرى محو اولورمش .

— كنجلك حياتك اهمم بركيدير . اوزمانده قزانيلان علل واسقامك الكيوك آجيسى اختيارلانده ظهور ايدر .

وقت آچيلوب قاپانيور :
كيجه اولوردى ! .

كاه ، بر ابر ظلمت باردن سر يبلن ، يورام بورام ياغان قارلرك ، ظلام حائله چارپش كبى ، بر قاچ ثانيه توقف ايله هب بردن برطرفه يروازايتمسى ، صوكره ، سريع بر جريان الكتريقى كبى ، برى برينه قارشمسى ، كاه شب مكتوفك كنديته خاص اولان سيئة سكونته مقهورانه محو ملرله وزان اولان بادى قرارك جانشكاف نوحاتى . . . . .

اوح ! نرمى ، آلتنه تماس ايدن قارلرله تيترەين بوقلب كريه‌بار ، شمدى برمبهميت خيال شعر ايچنده ، بوسياه كيجه‌يه اعلان راز ايله‌يورمش كبى ، زمان زمان ايچنى چكركن ، صاغناقلى وزان اولان او روزكار ،

مابعدى وار

« جوجقلره مخصوص غزته » نك تقريظى ٢٠

ادبيات چيچكلرى

محررى : الياس سكوتى

— ٢ —

روح ترانه‌دار . .

ابساط اولان شهال مشكبار بنك چيريته رق اورايه ، اوحجلهٔ آرام ربای تورانى يه دوغرو يوكسلديكنى كور - ييور . . . وبر ضجرت يأس ايچنده ، كثيف سيلر آره - سنده بوغيليوردى :

قار ياغيور !

ظلمت ليل ، شهر سياه ، اجنحهٔ غمكينى دامن كائناته چكيور ، آفاقده ، آكلى بر خط تورانى ، وقت

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

تاریخ دور سلطنتده الشا اولنمشدر . ۱۹۱۳ تاریخنده قسطاونلکار حسرتاری دوم اولی یه تحریکی کلیبولی قلعه سنك خرابیسی گورمش ودردنجی قیودان دریاسی اولان « بارباروجه » پاشایه مخالف هوارده سفن علیا . نیه‌لك بارچه‌سی ایچون « موجود اولان لیمانك توسیعی ومدخله برده کوزل وعکم قلعه انشاسی امر اولمشدر.

خالد قیودان دیدی که :

— قهرمانانه پر صوردنده کلیولی یه مرور ایچون وروم ایلینك بر چوق مواقعی ضبط ایلمش اولان شهزاده سلیمان پاشا نره‌ده مدفوندر بیلیرمیسکز ؟

— اوت . آوده شکارنی قووالاوکن آتی بر اغاجه چاربه‌رق وفات ایلمش اولان شهزادهٔ مشارالیه سلیمان پاشا بولایرده مدفوندر .

— بعضیاری یانلیده ده لالا شاهین پاشا مدفوندر دییورلر . . .

— اوت . . .

—

دردنجی باب

بر خرابه‌نك تجدید خاطراتی

کلیولیدن حرکتارندن اوچ ساعت صکره مرسین واپوری (نمره) لیمانی اوکندن کچرکن دونمای همایونی سلاملادقدن صکره چناق قلعه‌یه تقرب ایلدی . شهرك اطرافنده وقارتیسنده بولنان قلاع مستحکمه نظرلره جاریور . لیماندہ برایکی واپور بولنیور ایدی . بورادہ چوق قالیته‌جق جهتله کوچك سیاح ایله بدری طیشاده‌رك چیقامیه جقلر ایدی . مع مافیه واپور شهره ایچه یاقین اوله‌رق دمیرله‌مش اولدیغندن شهری کوزله کوریبور ایدیلر . قصبه‌نك تمام اورته یرنده بولنان وطرز انشاسی غایت دلنشین اولان ساعتك قادرانی شهرك اوکندن کچن واپورلر طرفندن بیله کوریله‌بیلمکده در . قصبه‌نك قربندن باشلایه‌رق سنوقیات عسکریه دائره‌سنه قدر دوام ایلین و ۵۲۵ مترو طول

۸ مترو عرضنده بولنان جسیم ومتباین دلدیرلی کی اوزاره قادر کیدن دائمی ومتباین نسبده اولدیغی مکمل بر بلده یاپمیسی تشکیله یاشار. نشدر . کلیولینك چناق و چوملك کی اولاسی مشهوردر . بورایه یکین اولان کستیولی ایلیجه‌اریده وجوده نافع برصو اولدیغندن مشهوردر .

پورادہ چوق طورمدیلر . یارم ساعت صکره دمیر آلتفه یاشلاندی . شمدی واپورك یاچیلمسنی اوزان ایلین دومان آقاقه طوغری صاووریلیور . یاز زیادہ لشمش اولان روزکار خفیف ، ایچه‌ریاغموری سرپیوره ، پرکودولی ایله دمیر یوقاری‌یه چیقیوره ، دومنی موقته کچمش . قیودانك اشارتی یکلیوردی .

رفقی وایورك کویشته سته طیانمش ، پو مستحکم قلعه‌لری ، سپرلرك آره لقارندن دهشتله باققده اولان جسیم طوپلری ، شهرك منظرهٔ عمومیه‌سنی سیر ایلدیکدن صکره ، پدری اشاغیده ایدی . او شمدی کینك کاتیله برمباحثه‌یه طالمشیدی . ایکنجی چرخچی کیرلی تاقه‌سی پاشنده ، پیوسی آغزنده ، ارقه‌سنده کیرلی ، یاغلی بر اتواب ، ماکینه قاپوسطه سندن باشقه چیقارمش براز هوا آلیور ، آشچی مطبخك اوکنده اوطورمش سوقان آیقلایور ، قهوه پیشیرمکله مشغول اولان قاروط ایله شقالاشیور ، آجته سندالیه آتلامق اوزره . . . شهرده ساعتك چاکطنین انداز اولیور ، یدی‌یی اعلان ایدییور . . .

دمیرك یوقاری‌یه چیقمش اولدیغنی مطن باشدن جالیلنان قامپانه اوزرینه سواری واپوره پول ویردی . شمدی واپور پروانه‌سنك هی بر دونیشنده ، یانندن بر مقدار صو آنمرق ، ماکینه‌لرینك کورولتیسی عکس ایلیه‌رك ایلرولیوردی . رفقی الآن تماشای طبیعتدن کندینی آلامامش ، اورادہ طورییور ، بوختلف منظره لری سیر ایلیوردی .

ما بعدی وار

احمد حاقی

حقسیزه تیقاتمك

دفتر : ۷ [تانیك ، عدد : ۹۹۷]

(اینك تكه‌لر . .)

اعلا

§ اعلا — [الفك كسریله] پوكسلمك . پوكسلمك ، عالی قیلمق .. قیلامق . مثال :

بعضی نوهوسان ادب ، اعلا ایله اعلای فرق وتمیز ایده میورلر .

§ اعلی — [الفك تحتیله] پك عالی ، زیاده پوكسك ، الك چوق یوجه ، الك كوزل ، طبعه زیاده خوش كلن ، پك ایی . مثال :

« ایله تحصیل هنر، تاکوله قدرك اعلی »

کارکر تأثیر

بین العوام تعمم ایدن غلطاتدندر . مقصودی یالکز « کارکر » تفهیمه کافی ایکن اوصورتده استعمالی عیثدر .

« چوچقلره مخصوص خزینه » نك تفرقه‌سی ۲۲

ادبیات چیچکلری

محرری : الیاس سکوتی

— ۲ —

روح ترانه‌دار . .

یازییور، یازییور . . . آلام درونیه‌سی ، یوهالف تنك وبیضا اوزرنده ، بر زوالیلینك آجیلقلری کبی ، چیرپینیوردی :

« یوری ای خانه ! ای رفرف لانه‌ای یما یوری !. کیده‌جکك یول بر خیابان بهشتیدر که زمینلدن یوی وحدت . . سیماسندن نور حقیقت منتشر اولور . آغاجلرك سایه لطیفی سراثر طبیعتك مظلهٔ آرامیدر . قوشلری بر موسیقار ذی حیاتدر که افزار ندن الهی نغمهلر . . روحانی ترنملر دوکیلور . . . چیچکلری ، انوار عصمت وتزاهتك تجلیگاهیدر . شفقی ، ملکلرك خنده‌لرندن آچیلمش . . مهتابی ، سودانك محزونلقلرندن سوزلمش . . کیجه‌سی ، یتیملرك بختسز لقلرندن رنجکیذیر اولمشدر . یوری . . . ای راز مظاهر یوری ! . . . »

زوالللی یازیلر !

یونلر ، یو شوریده ، قدیم چیچکلر ، سحرلردن ، ستاره‌لردن ، موجه‌لردن . . آه نژه‌ین ژاله‌دار سحر - لردن ، شاباتك ملون ، پرزیب وفرستاره لرندن ، مائی دکزلرك دلبر کوپوکلری ، قطره‌لری ایچنده یووارلاتان موجه‌لرندن طوپلانمش دکل . . .

مابعدی وار

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

ادبیات چیچکلری

محرری : الیاس سکوتی

— ۴ —

روح ترانه‌دار . . .

بونلر ، قورطلر ، طوقانلر ، رعدلر ، برقلر ، صاعقه‌لرله قاپاب اولان بو ازهار خزانرسیده . . . بونلر برعمان دورادور ، برفضای هیجا هیجك ، خاير ، بروح علیلك مصور سریر اتینی‌در . . . بونلر ، فکری کی پریشان ، قلبی کی کریان پژمرده قریادلر ، برشعر تر ، ویا برترانهٔ مخیل که . . .

قار ، پیش نکاه اضطرابشده شهال کشای اعتلا اولان بو بیاض قوشلر ، بر آونك سریر ازهار کبی منظور اولیوردی . نرمی ، قلمی بردن ، یشیل ساحه‌نك اوزرینه ، فیرلاندی ، ومتفکر بر کیجه‌نك خفایای لایتناهیسندن کلن سماوی ، الهی بر نشیده‌یی دیکله‌یورمش کبی دالدی . سکره : — آه ، دیدی ، شمدی برسنه اولیور ، بوبیاض قارلرك آلتیده ، بیاض بر مزاوك زیر المناکنده ، بیاض قاملیالرك سایهٔ عمینده . . . پریده !

— ۵ —

خاتمه

اوج آی سکره :

زمین ، بو شکوفهٔ امل ، اون بش سنه‌دن عبارت اولان عمر مساعی وادبیستك ثمرهٔ باهره‌سنی برایکنجی دفعه اولهرق اقتطاف ایچین « برلین » « تمین ایدلمش ، کیه‌یوردی . . . آشنالری ، بالخاصه مسلك آرقادا - شلری نرمینك ، آه ، بو نجیب ، عالیطینت روقتودك مغموم چهره‌سنی بیلمم ناصل کوره‌جکلردی ؟ او ، نرمی ، ذاتاً ادبیانه ، بوتون بتلکیله ، یکانه قاطاق ، واونوتمق ، بو بیسود دیدنمیه نهایت ویرمك آرزو ایتیورمیدی ؟ . . .

شمدی « قونیارتیان » ده بو مدفون خولیالره قارشو محتضر خندهلر اظهار ایدن ، و ، کندینی کوچك بر زمان ظرفنده ، یاشقه بر عالمك آسمان نیلکونی ، چاتیریا کوزللکلری ، نرمین تهرلری آلتنده کودن نرمی حیاتنك بو مهم مباهلقلریته شکسته ، ومؤلم تمیجلو ایدیوردی .

ختام

Hakkı Tarık Us Koleksiyonu Süreli Yayınları

نحل

نحل یاخود بال آریسی منشیهٔ اجتماع حشراتدن اولوب ایکنه لری زهرلیدر . بیچکلردن ، طلع ، شیره ایدیلن نوزاری طوپلامه مخصوص اولهرق آیاقلری موجود اولدیقندن صاری رنکلی وبالمومی ترلیدر . صنوف مختلفه‌ی واردر . سولاق وادیلری ، منی چاوزلری ، قوندهلق نحللری ، نباتات عطریه‌یی سورلر . جمیعله یتمایان صفارنده اوچ نوع اشخاص بولنور که آنلرده دیشی ، ارکك وخادملردن عبارتدر .

خادملر ، بالمومی ایله بشکلری اکمال ایدرلر ، بو بالمومی بطنلرنده کی صفحهلر آره سنده منتهی اولان قوانمدن مفرز اولور ، حیواناتك وجودنده بر نبذه دویار اولهرق غدالرینی تشکیل ایدن بال حالنه کلیر ، بعضه خادملر بال جمیعاتی چیچکلردن طوپلادقلری بال ایله طولدیرورلر . دیکر جهتدن نحل یورطه لرینی وضع ایدرکه بوناردن طرطیل حالنده ووهنوزقنادلانوب سیتك شکلنی آلمامش اولان سرفه‌لر خروج ایدر .

دیشی آریلر ، یومورتالرینی اشکال مختلفه‌ده اولان قوواندره نك اللیونیه اشکال ، بیچیلی و یکدن قوواندره تشکیل ایدن آریلر ، جمیعتده اك چوق اولوز بیکه قدر خادم پولونیر ، بشکلری اعمال ایدرلر . بال چیقارلدیغی آنلرده آچلی بوزدن سکره یوزه قدر ارکك‌لرده یالکز بر دانه‌دن عبارت رئیس نحل مشاهده اولنور .

خادملر ، بالمومی ایله بشکلری اکمال ایدرلر ، بو بالمومی بطنلرنده کی صفحهلر آره سنده منتهی اولان قوانمدن مفرز اولور ، حیواناتك وجودنده بر نبذه دویار اولهرق غدالرینی تشکیل ایدن بال حالنه کلیر ، بعضه خادملر بال جمیعاتی چیچکلردن طوپلادقلری بال ایله طولدیرورلر . دیکر جهتدن نحل یورطه لرینی وضع ایدرکه بوناردن طرطیل حالنده ووهنوزقنادلانوب سیتك شکلنی آلمامش اولان سرفه‌لر خروج ایدر .

بلبل

بلبل دوزیه صنفندن کوچوك بر قوشدر . مجموع طولی ۱۸ سانتیمتره قدر اولوب توبلری طونوق رنکلیدر ، نیسان اوائلنده بورالره کلوب ایلول ابتدالرنده کی ترك ایله زمان شتای نواحیٔ جنوبیه ده اسرار ایدر . صداسنك کوزللکی ایله مشهور اولان بلبل خصوصیله بتون دیکر قوشلرك ساکت بولندیغی کیجه وقتلری ترنم ایدر . صباحلری ده نغمهٔ لطیفهٔ استماع ایدنلری ذوقیاب ایلر . فیتوتی رنکنده لکه‌سز اولان دورت یاخود بش دانه‌دن عبارت یومورطه‌لرینی صیق چالیلر آرمسته وحتی بعضاً یره وضع ایدر .

غایت فائده‌لی برقوشدر . ایلك بهاردهٔ سیتك ، طرطیل وهرنوع حشره‌لرایله تمیش ایدر . یازك نهایته

— ۶ —

خواجه‌نك بری کسر درسی تدریس ایدرکن بر شقتالی یی دردهٔ یولوب طلبه سنه خطاباً شو سوزلری سویلمش :

— سزك دردیکردن هر برینه بو شقتالینك $\frac{1}{4}$ ی ویرسه‌م بکا نه‌قالیر ؟

کوچوك شاکردلر عجب بردن شوجوابی ویرمشلر :

— چکردك ! . .

—

ایاصوفیه جامع شریفنك انشاسنه مبلاددن ۵۱۵ سنه‌سکره باشلانیلوب آلتی سنه ده تکمیل ایدلدیکنه باقیلورسه بوعبادتخانه‌نك ۱۳۸۵ سنه‌لك بنیادکار اولدیغی میدانه چیقار .

« فیلوقس » نام قرال طرفندن صورنج اولهرق انشا ایتدیریلن « بیك بر دیرك » ایکیوز یکرمی درت مرمر دیرکدن عبارتدر .

—

۸۸۹ تاریخنده آمریقاده مکسیقایی ضبط ایتمش اولان « قورتس » آدلی اسپانیالی برقیودان هم المانیا